ЖАСОРАТ ШАҲРИ ТИКЛАНМОҚДА

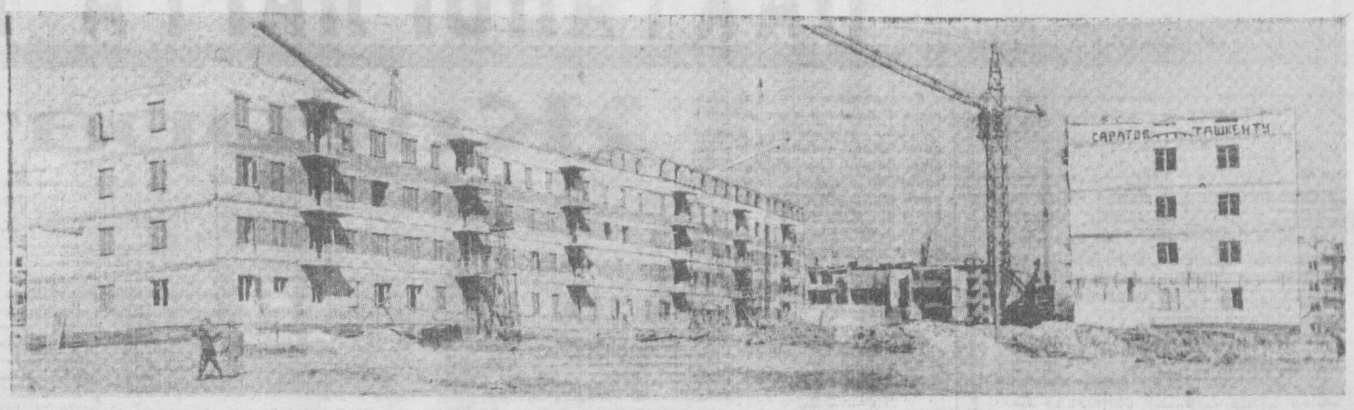

Саратов-Ульяновск-Пенза қурилиш поездининг бинокорлари Чилонзорда учта 80 квартирали уйни қуриб битказиш арафасида турибдилар. Умумий ҳажми етти минг квадрат метрни ташкил қиладиган бу бежирим уйлар шу йилнинг декабрь ойида зилзиладан зарар кўрган тошкентликларга ҳадъя қилинади. Бу қардош бинокорларимиз келгуси йилда қурилишлар ҳажмини тобора кенгайтириб, 14 минг квадрат метр ҳажмда тўртта тўрт қаватли ва учта тўққиз қаватли уй-жой биноси фойдаланишга топширадилар. Суратларда: ульяновсклик бир группа бинокорлардан (чапдан) А. Митрохин, Ф. Благов, С. Стретонов, П. Шурыгин, И. Запласков, А. Макаричев, А. Сетянов ўртоқлар. Унгда — Ульяновск ва Саратовск бинокорлари қураётган уйлар.

М. Нуриддинов фотолари.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

26 ОКТЯБРЬ 1966 й. 1-йил чиқиши. ЧОРШАНБА № 101. БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

26 апрелнинг тонгида ер ости тебранишлари Тошкентни оёққа турғазди. Зилзила...

Уйлар вайрон бўлди, кишилар бошпанасиз қолди... Зилзила маркази шаҳарнинг қоқ ўртасида эди.

Аммо одатдагидек миллион аҳолига эга бўлган шаҳар шу тонгда ҳам ўзининг тўла қонли ҳаёти билан яшаб, транспортлар мунтазам қатнаб ишчилар, мутахассислар, олимларни ўз фабрика ва заводларига корхона ва муассасаларига ташир эди.

Бу меҳнат куни ғайри-табиий бир шароитда бошланиб, зилзила оқибатларини тугатиш учун чинакамига қаҳрамонона кураш бошланди.

Чет элларда ҳайрон бўлишади: бу қанақаси! Вайрон бўлган шаҳардаги жасоратнинг манбаи нимада!

Ажабланадиган жойи йўқ. Совет кишиларининг характери, совет турмушининг намунаси яна бир бор ўзини кўрсатди.

Шундан буён ярим йил ўтди. Мардлик, матонат, халқлар дўстлигининг буюк қудрати ғолиб чиқди.

Биз қуйида эълон қилаётган мақолалар тошкентликларнинг комил ишончи ва матонати, ирода ва ишчанглигини кўрсатувчи оддий кундалик ҳаётий лавҳалардир.

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

ОҒИР ДАМЛАРДА

Шоаҳмад ота Шомаҳмудов ташаббусининг издошлари ҳақида Октябрь район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ғ. АБДУРАСУЛЕВ ҳикоя қилади

Ўтган шанба куни Октябрь район ижроия комитетига Роза Мирзаева кириб:

— Бизнинг хонадонга бошпанасиз оилалардан бирортасини юборсангиз, — деб илтимос қилди.

Бу аёл зилзила туфайли районимизда кўплаб оилалар бошпанасиз қолганлигини билар эди. Улар Чилонзор районида, Қозиробод кўчасида туришар экан.

Уларнинг илтимоси қондирилди. Тўрт кишидан иборат А. Алимовалар оиласи вақтинчалик яшаш учун Қозирободга кўчиб кетишди.

Зилзила туфайли бошпанасиз қолган Октябрь районидаги 597 оила саховатли қалб эгаларининг оилаларидан бошпана топишди. Булар Шоаҳмад Шомаҳмудовнинг издошларидир. Октябрь районлик ватанпарварлар минг кишини ўз оилаларига қабул қилдилар.

Зилзиладан зарар кўрганларни ўз уйларига таклиф қилиш учун район ижроия комитетига биринчилар қаторида мурожаат қилганлардан бири Холиқ Рихсиевдир. Ҳозирда уй-жойи бузилган Г. Усмоновлар оиласи Рихсиевлар билан бирга яшамоқда.

Кремлёвская кўчаси, «Боғ» проезди, 31-уйда турувчи энг катта оилани Тошкент шаҳарида кўплар танишади. Бу хонадонда 27 киши яшайди. Уй эгаси Шоаҳмад Шомаҳмудов беш кишилик З. Зариповалар оиласини ўз хонадонига таклиф қилиб, ажойиб ватанпарварлик ташаббусини бошлаб берди.

Зилзила туфайли бошпанасиз қолган оилалар камдан-кам қолди. Бу оилаларнинг ҳам барча қулайликларга эга бўлган шинам уйларга кўчиб киришига аминмиз.

Об-ҳаво

Шу кеча кундузда Тошкентда ҳавони очиқ бўлиши кутилади.

Бугун кечаси 2—4, эртага кундузи 17—19 даража иссиқ бўлади.

ЯРАТИШ ИШҚИДА

Д. ШОБУРҲОНОВ,
Киров район ижроия комитетининг раиси

Қашқар маҳалласи...

Шундай бўлганига ишонгинг келмайди. Қарияларнинг ҳикоясига кўра бундан юз йил муқаддам, ўтган асрда бўлган зилзиладан кейин тошкентликлар бу жойни ташлаб кетган эканлар.

Кейинчалик бу ерга бошқа одамлар — қашқарликлар кўчиб келишган экан...

...Шунинг учун ҳам бўлса керак бу жой ҳозиргача Қашқар маҳалласи деб юритилиб келади. Бу ердаги пастқам уйлар ва қинғир-қийшиқ кўчалар ўша вақтлардан бизга мерос бўлиб қолган.

Тошкентнинг бу районини зилзила кучининг қаймоғини «татиб кўрди». Келиб-келиб бу жой зилзилага марказ бўлибди. Бунга эски уйлар бардош беролмади.

Ҳозир бу ерда қудратли механизмлар ишламоқда, бузилган уйларнинг ўрни тозаланмоқда. Эски кўчалар ўз қиёфасини ўзгартирмоқда.

Тез орада бу районни таниб бўлмайди. У архитекторларнинг лойиҳаларидаги энг гўзал ва шинам районлардан бири бўлади. У — Ц-4, Ц-5, Ц-6 («Ц — «центр» — шаҳарнинг маркази демакдир) микрорайонларни ўз ичига олади.

Лоҳутий — Чемпион, — Ертешган — Энгельс кўчаларини қамраган бу катта квадратда келаси йилдан бошлаб қурилишлар авж олади. Меъморлар ўз лойиҳаларини турмушга татбиқ қила бошлайдилар.

Киров районининг аҳолиси яқин бир бир ярим йил ичида РСФСР бинокорлари қўлидан 190 минг квадрат метр уй-жойларнинг калитини оладилар.

Бу янги район — барча маданий-маиший объектлар ва барча қулайликларга эга бўлган турар жойлар комплексидир. Бу ерда меҳнаткашлар учун иккита замонавий мактаб, учта болалар боғчаси, иккита савдо маркази, поликлиника, почта, аптека, маиший хизмат кўрсатиш комбинати ва бошқа муассасалар қурилади. Қуриладиган кўп қаватли уйлар барча қулайликларга эга бўлгани ҳолда 9 баллик зилзилага ҳам бардош берадиган мустаҳкам бинолар бўлади.

Районнинг умумий ташқи кўриниши ҳам ўзгаради. Масалан, келгусида Лоҳутий кўчаси бўлмайди, Чунки Навоий кўчасининг кенг трассаси Энгельс кўчасигача туташади. Самарқанд кўчаси Чемпион кўчаси бўйлаб София проспекти (собиқ Библиотечная кўчаси) билан туташадиган жойгача узайтирилади.

Чемпион кўчасидан Анҳоргача бўлган кенг майдонда яшил зона барпо этилади.

Шундай қилиб, кўҳна Қашқар маҳалласидан асар ҳам қолмайди...

Зилзила оқибатларини тугатиш юзасидан кўрилган чоралар ҳақида гапирадиган бўлсак, бугунги кунда қуйидагича натижаларга эришдик: 6.400 дан зиёд оила ремонтдан чиқарилган квартираларга кўчиб кирди, 2.060 оила янги уйларда ҳовли тўйларини ўтказди, 2.923 оила жамоат бинолари ва ётоқхоналарга жойлаштирилди, 5.052 оила қариндошлари, ёрдўстлари, касбдошлариникига кўчиб кирди, 1.777 оила бошқа шаҳарларга кўчиб кетди, 1.337 оила якка тартибда уй-қуриш учун ер участкалари олди. 2.380 палатка йиғиштирилди. Уйларни ремонт қилиш, якка тартибда уй қуриш ва бошқа эҳтиёжлар учун район аҳолисига 1 ярим миллион сўм тўланди.

МАШҒУЛОТЛАР МАРОМИДА БОРМОҚДА

Р. КОСИХ,
Шаҳар халқ маорифи бўлими мудирининг ўринбосари

ТОШКЕНТДАГИ БИРИНЧИ ЗИЛЗИЛАДАН БУЁН ЯРИМ ЙИЛ ВАҚТ УТДИ. ЗИЛЗИЛА ОҚИБАТЛАРИНИ ТУГАТИШ БУЙИЧА ШАҲАР МАКТАБЛАРИДА НИМАЛАР ҚИЛИНДИ?

Зилзила оқибатида ўн учта мактаб биноси вайрон бўлди ва бузиб ташланди. Юз етмиш етти мактаб биноси жиддий шикастланди. Уқув йилининг бошланишигача барча мактабларда ремонт-тиклаш ишлари тугалланди, ўн битта янги мактабни қурувчилар ўз вақтида фойдаланишга топширдилар ва у мактабларда машғулотлар давом этмоқда. Шундай қилиб, зилзила оқибатида вайрон бўлган 6700 ўринли мактаб бинолари ўрнига 10600 ўринли янги мактаблар қурилди.

МАКТАБЛАРДА МАШҒУЛОТЛАР ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

Шаҳар мактабларида машғулотлар нормал давом этяпти, мактаб ёшидаги ўқувчиларнинг барчаси машғулотларга жалб қилинган, Зилзила ўқишга таъсир қилмади, дарслар мунтазам ўтмоқда. Мактаблардан келаётган маълумотларга қараганда ўқув йили биринчи чорагининг якунлари қувончли бўлиши кутилади.

ЗИЛЗИЛА ОҚИБАТИДА БУЗИБ ТАШЛАНГАН МАКТАБЛАРНИНГ УҚИТУВЧИЛАРИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ СОҲАСИДА ҚАНДАЙ ИШЛАР АМАЛГА ОШИРИЛДИ?

Шаҳардаги барча ўқитувчилар тегишли дарс соатлари билан таъминланиб, улар ўз мутахассисликлари бўйича ишламоқдалар. Тез орада Тошкентда ва унинг йўлдош шаҳри — Сергелида тўрт минг ўқувчига мўлжалланган яна 4 та янги мактаб очилади. Бундан ташқари шаҳардаги йигирма тўртта саккиз йиллик мактаб ўрта мактабларга айлантирилди. Шунинг учун ҳам шаҳарда барча ўқитувчилар учун иш етарли.

ЁЗ МАВСУМИДА ШАҲАР ВА РЕСПУБЛИКАДАН ТАШҚАРИГА ЧИҚИБ КЕТГАН БОЛАЛАРНИНГ ҲАММАСИ ҲАМ ҚАЙТДИМИ ЁКИ УЛАРНИНГ БИР ҚИСМИ БОШҚА ШАҲАРЛАРДАГИ ИНТЕРНАТЛАРДА ТАЪЛИМ ОЛЯПТИМИ?

Ҳа, Москва, Ленинград, Самарқанд, Бухоро ва бошқа шаҳарлардаги интернатларда тошкентлик болалардан 3970 ўғил-қиз таълим олмоқда. Тошкентнинг ўзида ҳам учта интернат очиш белгиланган. Ҳозир 4-интернатни очишга тайёргарлик кўрилмоқда. Бу интернатда 1—4 синф болалари шуғулланишади. Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

КЕЧКИ ИШЧИ-ЁШЛАР МАКТАБЛАРИНИНГ СОНИ ОРТДИМИ, УЛАРДА ҚАНЧА УҚУВЧИ ШУҒУЛЛАНМОҚДА?

Бу йил янгидан тўртта ишчи ёшлар мактаби очилди. Шаҳар бўйича умуман олганда кечки ишчи-ёшлар мактабларидаги ўқувчилар сони белгиланган пландагидан ҳали уч минг кам. Ҳозирда бу аҳволни тузатиш чоралари кўрилмоқда.

ТОШКЕНТ КУНДАЛИГИ

Зилзила оқибатларини тугатиш учун олти ой мобайнида Тошкент аҳолиси олиб борган мардонавор кураш, партия ва ҳукуматимизнинг катта ёрдами ва қардош республикалардан келган қурувчиларнинг фидокорона меҳнати ўз самараларини берди.

70.300 оила бошпанали бўлди. Шу жумладан 33 мингга яқин оила капитал ремонтдан чиққан квартираларга кўчиб кирди, 6.200 оила янги уйларда ҳовли тўйларини ўтказди. 7.210 оила ётоқхоналар ва жамоат-маъмурий биноларига жойлаштирилди, Шоаҳмад Шомаҳмудов бошлаган ажойиб ташаббуснинг издошларидан 9.885 оила зичлаштириш ҳисобига ўз қариндошлари, касбдошларининг уйига кўчиб бордилар, 5.690 оила якка тартибда уй-жой қуриш учун ер участкалари олди.

8.500 га яқин оила бошқа шаҳарларга кўчиб кетди. Шу жумладан 1.401 оила Тошкент областига, 1.100 оила Фарғона областига, 500 га яқин оила Самарқанд областига, 400 дан зиёд оила Бухоро областига жўнаб кетишди. Қардош республикалар 4.700 оилани ўз қучоғига олди. Шу жумладан 1424 оила Украинага, 1.092 оила РСФСР га, 554 оила Белоруссияга, 253 оила Латвияга жўнаб кетишди.

Палаткаларда яшаган 11.500 га яқин оила уй-жой билан таъминланди. 5 мингга яқин авария ҳолатидаги бинолар бузиб ташланиб, уларнинг ўрнида янги микрорайонларни қуриш учун жой ҳозирланмоқда.

Чилонзор, Рисовая, Черданцев, «Украина», Қорақамиш, Сергели массивларида, шахсий уй-жой қурилаётган «Октябрь» ва «XXI партсъезд» массивларида уй-жой қурилиши тез суръатлар билан олиб борилмоқда.

Зилзиладан кейинги дастлабки кунлардан бошлабоқ милиция ходимлари, дружиначилар, комсомол оператив отрядларнинг аъзолари, бўлинмаларнинг навбатчилари шаҳарда намунали жамоат тартибини ўрнатиш вазифасини ўтамоқдалар.

ҲАМИША ПОСТДАМИЗ

Р. ҚОДИРОВ,
Шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири.

Шифокорлар ҳамма вақт сергак, ўз постида ҳушёр туради.

Ер силкиниб, тез ёрдам кўрсатиш станциясининг биноси тебранганда, навбатчи врач Александра Николаевна Телегина ўз постидан силжимади.

Зилзиладан кейинги дастлабки минутлардаёқ республикада хизмат кўрсатган врач Ф. Комилов бошлиқ тез ёрдам кўрсатиш станциясининг медицина хизматчилари табиий офатдан зарар кўрганларга ўз вақтида зарур ёрдам кўрсата бошладилар.

5-болалар касалхонасининг коллективи катта матонат, чинакам қаҳрамонлик кўрсатди.

13-палатада икки томоннинг девори қулаб тушди. Ўн бола тупроқ остида қолиб кетди.

Палатадаги ҳамшиpалардан В. Ефремова, Э. Ямпольская ўртоқлар ота-оналарнинг ёрдами билан болаларни зудлик билан тупроқ орасидан тортиб олиб, бехавотир жойга ёткизиб қўйдилар.

Шаҳардаги барча медицина ходимлари ана шу кунларда юксак чидам ва қатъиятларини намойиш қилдилар. Врачлар ва ҳамшиpалар ҳарқандай шароитда ҳам ўз постларидан силжимай, юксак граждалик бурчларини ўтадилар.

Партия ва ҳукумат аҳоли ўртасида медицина хизматини нормал йўлга қўйиш учун барча зарур чораларни кўрдилар. Дам олиш уйлари, бир қатор мактаб интернатлар касалхоналар учун бўшатиб берилди.

Зилзиладан кейинги дастлабки кунларданоқ табиий офатдан зарар кўрганларни стационар даволаш учун шаҳарда ва шаҳар ташқарисида шифохоналардаги ўринлар сони кўпайтирилди.

Врачлар зилзила туфайли вужудга келган ғоят оғир шароитларда ҳам уйлар, палаткалар, айвонлар ва аҳоли яшайдиган бошқа жойларнинг озодалиги учун кураш олиб бордилар. Ана шулар туфайли биз бундай пайтларда юз бериши мумкин бўлган юқумли касалликларнинг туғилишини олдини олдик.

Ҳозирги пайтда, шаҳарни қайта қуриш, янги микрорайонлар барпо этиш, ишлари қизғин авж олган бир пайтда бир қатор клиник касалхоналар, поликлиникалар, аптека ва бошқа даволаш муассасалари қурилиши кўзда тутилган. Тошкент шаҳрида даволаш муассасаларини кенгайтириш ишига давлат томонидан катта маблағлар ажратилди.

ХУШХАБАР

В. КОНСТАНТОПУЛО,
«Ташсельмаш» заводи директори вазифасини бажарувчи

Бизнинг заводимиз эпицентрдан бироз узоқда. Бироқ бу ерда ҳам баъзи жойлар шикастланди.

Завод ишчиларидан 160 оила бошпанасиз қолди, 780 квартирани ремонт қилишга тўғри келди.

Цехлар ва бўлимларда умумий йиғилиш бўлиб ўтди. Бунда ишчилар синфининг иродаси намоён бўлди: қийинчиликларни мардона туриб енгишга қарор қилинди. «Оғир дамларда ҳар қачонгидан ҳам унумли ишлаймиз!» — ташсельмашчиларнинг бу шиорини Тошкент шаҳрининг барча саноат корхоналари коллективлари қўллаб-қувватладилар.

Заводда ва цехларда штаблар тузилди, 12 та ремонт бригадаси ташкил қилинди.

Зилзиладан зарар кўрганларга 19 минг сўм миқдорда моддий ёрдам кўрсатилди.

Ҳозиргача 550 га яқин квартира ремонтдан чиқарилди. Бундан бир ой илгари заводнинг кўп тиражли газетасида «Палаткалар хизматини ўтаб бўлди!» сарлавҳали мақола пайдо бўлди. Шундай қилиб, ҳозирда зилзиладан зарар кўрган барча ишчиларнинг оилалари уй-жойларда истиқомат қилмоқдалар.

Заводимиз тўққиз ойлик топшириқни ҳам муваффақият билан бажарди. «17ХВ-1,8» ва «14ХВ-2,4» каби янги пахта териш машиналарининг синаш учун чиқарилган дастлабки партияси далаларга йўл олди. Янги «зангори кема»лар республикамизнинг колхоз ва совхозларида имтиҳондан ўтмоқда. Шуниси қувончлики, механизаторлар бу агрегатларга юксак баҳо бермоқдалар.

Бугунги янгиликлар

ЎН ОЙЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Бугун — 26 октябрда шаҳар саноат корхоналари, транспорт ва алоқа ташкилотларининг коллективлари Улуғ Октябрнинг 49 йиллиги байрами шарафига меҳнат вахтасида туриб, социалистик мусобақани авж олдириб, ўн ойлик саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш планини бажарганликлари ҳақида ғалаба рапортини бердилар.

Ой охиригача яна қўшимча 22 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

БИР КУНЛИК СЕМИНАР

Бугун «Главташкентстрой» партия комитетининг мажлислар залида тарбиячилар, комендантлар, комсомол ташкилотлари секретарларининг семинари бўлиб ўтди.

Семинарда қурувчиларнинг жойларда таълим-тарбия ишларига, уларга маданий хизмат кўрсатиш ва ҳар бир оқшом-кечасини мазмунли ўтказиш ҳақида қизғин мунозара бўлди. Семинарда сўзга чиққан қурилиш бошқармаларининг бошлиқлари, кадрлар бўлимлари бошлиқлари, комсомол ташкилотларининг секретарлари ўзларининг иш тажрибаларидан қизиқарли ва ёрқин мисолларини гапириб бердилар.

ҚАРДОШЛАРИМИЗ ТУҲФАСИ

Бугун Чилонзорнинг 24-кварталида дўстлик шаҳарчасига асос солаётган қардош қозоғистонлик бинокорлар ҳар бири 40 квартирали уй-жойларнинг тўртинчисига сўнгги пардозлаш ишларини тугалладилар. Бу билан улар дастлабки тўртта муҳташам уйни зилзила туфайли бошпанасиз қолган тошкентлик оилалар учун тайёрлаб қўйдилар.

Ҳозир Қозоғистон қурувчилари меҳнат қилаётган кварталда азаматларнинг қўли қўлига тегмайди. Улар улуғ айём арафасида яна иккита кўпқаватли уй-жой биносини фойдаланишга топшириш иштиёқи билан меҳнат қилмоқдалар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» САҲИФАЛАРИДА

КПСС Марказий Комитети томонидан чақирилган идеология ходимларининг Бутуниттифоқ кенгаш-семинари 25 октябрда ўз ишини тамомлади.

* * *

Югославиялик азиз меҳмонлар — Югославия Социалистик Федератив Республикасининг Президенти Иосиф Броз Тито ва унинг рафиқаси кеча Деҳлидан Белградга ўтиб кетаётиб, Тошкентда меҳмон бўлдилар.

* * *

Ўзбекистон ССР саноати 1966 йил 9 ойи мобайнида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш давлат планини 103 процент бажарди.

* * *

Қорақалпоғистон Автоном республикаси қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Ватанга 229.000 тоннадан зиёд пахта топшириб, Қашқадарё ва Тошкент области қишлоқ хўжалик меҳнаткашларидан сўнг зафар маррасига етдилар.

ИШЧИ ЁШЛАР ТАРБИЯСИГА ЭЪТИБОР

Бугун пойтахтдаги 1-пойафзал фабрикасида болаларни оилада ва жамоатчилик ёрдамида тарбиялаш бўйича тузилган фабрика Советининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда совет аъзоларидан ташқари фабрика маъмурияти, партия ва касаба союз ҳамда комсомол комитетларининг вакиллари қатнашдилар.

Фабрика партия комитетининг секретари Т. Аҳроров ёш ишчиларга ҳунар ўргатиш ва уларнинг маълумотини ошириш мақсадида партия комитети томонидан кўрилаётган тадбирлар ҳақида гапирди.

ТАШАККУР, АЗИЗ ТОШКЕНТЛИКЛАР!

Бир неча кун дир-ким, Болгария Халқ Республикасининг 14 кишидан иборат етакчи эстрада санъаткорлари она-Ватанимиз бўйлаб гастролда юришибди. Улар Ленинград, Уфа, Новосибирск шаҳарларида ўз маҳоратларини намойиш қилганларидан кейин Тошкентга келишган эди.

Шаҳримиз санъат ишқибозлари Болгария Халқ Республикасида хизмат кўрсатган артистка Маргарета Николова, Болгария эстрадасининг кўзга кўринган ёш солисти, 1965 йилда Франциянинг Рен шаҳрида бўлиб ўтган эстрада қўшиқчилари халқаро конкурсининг лауреати Георгий Кордов, Болгария эстрадасининг моҳир солисткаси Эмилия Маркова ҳамда Болгария радио ва телевидениесининг солисти Крилл Семовларнинг қўшиқларини маroқ билан тингладилар.

Бугун Крилл Дончев бошлиқ болгар эстрадаси санъаткорлари Тошкентда сўнгги концертларини берадилар ва эртага Олмаота шаҳрига жўнаб кетадилар.

Ўртоқ Кирилл Дончев мухбиримиз билан суҳбатда қуйидагиларни айтди:

— Тошкент шаҳри ва унинг меҳмондўст кишилари бизда яхши таассурот қолдирди. Серқуёш Тошкент гул ўлкаси бўлган биз болгарияликлар қалбида абадий яшайди.

Бугунги янгиликлар

ШАҲАР-ҚИШЛОҚҚА ПАХТАКОРЛАРГА КЎМАКДОШМИЗ

Пахта фронти — жанговар фронт

Республикамиз пахта далаларининг азаматлари 3 миллион 400 минг тоннадан зиёдроқ «оқ олтин» хирмони бунёд этдилар. Ҳали далаларда ҳосил бодроқдек очилиб ётибди. Ҳамма пахтакорларга ёрдамга отланган. Тошкент шаҳрининг олий ва махсус ўрта таълим ўқув юртлари коллективлари ҳам Сирдарё области далаларида жасорат кўрсатиб меҳнат қилишяпти. 3 миллион тонналик улкан хирмонга улар ҳам муносиб ҳисса қўшдилар. Бу саҳифада пахта фронтида мардлик кўрсатаётган студентларга, ўқитувчиларга, олимларга сўз берамиз.

Жасорат

Республикамиз пахта хирмони 3 миллион тўрт юз минг тоннага яқинлашди. Деҳқон қалб қўри, меҳри-зиёси билан бепоён далаларда етиштирилган ҳосил йиғим-теримининг пухта уюштирилганлиги ана шундай осмонўпар хирмон яратилишига имкон туғдирди. Ҳамманинг фикри-зикри пахтага, улкан бойлигимизни тезроқ саранжомлаб олишга қаратилди.

Далаларда пахталар бодроқдек очилиб ётган кезларда биз студентлар, ўқитувчилар ҳам четда қола олмадик. Ўзимизни, бутун кучимизни пахта йиғим-теримида шижоат кўрсатишга сафарбар деб эълон қилдик. Мана шу кеча-кундузда институтимиздан 860 киши Мирзачўлдаги Волков номли совхоз пахтазорларида фидокорона меҳнат қилишяпти.

860 студентнинг ҳар бири йиғим-терим жиддий тус олган кезларда кунда ўрта ҳисобда 100—115 килограммдан пахта терди. Студентларимиз ҳозир ҳам кунлик терим нормасини ошириб адо этишяпти. Бу ўринда иккинчи курс студентлар бригадаси ишини ўрнак қилиб кўрсатса бўлади. Мазкур бригадага студент А. Ҳамроев раҳбарлик қиляпти. Бригада ўз атрофига 80 та студентни жипслаштирган. Студентлар бригадасида терим топшириғини икки баравардан кам бажараётган бирорта киши ҳам йўқ деса бўлади. Бригадада теримчилари кўп пахта териш билан бирга унинг сифатига ҳам алоҳида эътибор беришяпти. Натижада бу студентлар бригадасига совхоз дирекцияси, партия ташкилоти ва ишчилар комитетининг кўчма Қизил Байроғи топширилди.

Биз студентларни бригадаларга бўлганмиз. Бригадалараро социалистик мусобақа кенг авж олдирилганлиги туфайли коллективимиз терим графикларини ҳар беш ва ўн кунликда бир ярим баравар ошириб бажармоқда. Студентлардан Р. Янгунаев, И. Тошев, С. Нормуродова, К. Алимов, И. Анбарова каби чеварлар бошқаларга намуна кўратишяпти. Энг яхши томони шундаки, улар теримда вақт билан ҳисоблашмайдилар. Зарур бўлганда йиғим-терим ишлари билан боғлиқ бўлган бошқа юмушларни ҳам бажариб кетаверадилар. Студент йигитларимиз пахта юклашда, уни пунктга етказиб беришда ҳам актив иштирок этишяпти.

Биз Волков номли совхоз пахта тайёрлаш планини бажармагунча бу ердан кетмасликка қарор қилганмиз. Ахир, пахта чаноқлардан ошиб-тошиб ётса-ю, уни териб олишга ҳозирча ишчи кучи етишмаган бир вақтда бизнинг вақтимиз бўла туриб, ғайратимиз тўлиб-тошган ҳозирги вақтларда бебаҳо бойлигимизни далада ташлаб кетармидик. Пахта — ҳаммамизнинг фахримиз, бойлигимиз. Пахта қардош халқлар олдидаги интернационал бурчимиз. Шундай бўлгач, бизнинг студентларимиз ўқишда яхши кўрсаткичларга эришиш билан бир қаторда, керак бўлганда пахтазорларда ҳам жасорат кўрсатаверадилар.

А. АҲМЕДОВ,
Тошкент фармацевтика институти партия ташкилотининг секретари, фалсафа фанлари кандидати.

ТошДУ студентларининг кўпчилиги хирмонга кунига 100—120 килограммдан «оқ олтин» тўкмоқдалар.

Суратда: шундай чевар теримчилардан М. Ғуломова.

Л. ЛУБАН фотоси.

ОЛИҲИММАТ ОЛИМЛАР

Мирзачўлда ҳаёт бамисоли булоқдек қайнамоқда. Ҳамма пахта фронтига отланган. Шулар сафида туриб меҳнат қилаётганлигимиздан, шулар билан елкама-елка туриб «оқ олтин» тераётганлигимиздан биз ҳам хурсандмиз. Чунки деҳқон пешона тери билан далаларда етиштирилган пахта ҳосили вақт кутиб турмайди. Уни ўз муддатида, сира нобуд қилмай йиғиштириб олган деҳқон доғда қолмайди. Деҳқон меҳнатининг маҳсули ҳисобланган пахта миллон-миллон кишиларнинг турмушини тўқ қилади, миллион-миллион юракларни иситади. Буни биз олимлар айниқса юракдан ҳис этамиз.

А. С. Пушкин номидаги тил-адабиёт институти олимлари ва хизматчилари юрак амри билан Мирзачўлдаги «Гулистон» совхозига келиб пахта теришяпти. Эллик кишилик коллективимиз бир тан, бир жон бўлиб ишлаб теримда ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатишяпти. Ҳар бир ходим 60-80 ва 120 килограммгача пахта териб совхоз хирмонини тағин ҳам бойитмоқда.

Биз дастлабки кунларданоқ коллектив ўртасида ким ўзарга пахта теришни кенг қизитиб юбордик. Олимларимиз бир-бирлари билан мусобақалашиб шартномага қўл қўйишди. Ишнинг ана шундай ташкил этилиши терим суръатининг бирдан кўтарилишига, сифатли пахта терилишига катта имконият яратди. Филология Фанлари кандидатлари Салоҳиддин Мамажанов. Абдурашид Абдуғофуров, Жаббор Омонтурдиев, Муаммал Аъламова ва бошқалар мусобақада пешқадамлик қилишяпти. Уларнинг ҳар бири кунда эл хирмонига 100-120 килограммдан пахта тўкиб, барчанинг ҳурматига сазавор бўлишяпти.

Терим суръатини тағин ҳам кўтариш, совхоз планининг тезроқ бажарилишига яхши улуш қўшиш иштиёқида меҳнат қилаётган коллективимиз иш унумини оширишнинг турли-туман йўлларини қидириб топмоқдалар ва бунинг учун сиёсий агитациянинг хилма-хил формаларидан мақсадга мувофиқ равишда фойдаланмоқдалар. Олимлар орасидан агитаторларимиз бор. Улар пахта фронтидаги янгиликларни ўз касбдошларига тез-тез етказиб турадилар, уларни тағин ҳам унумли ишлашга руҳлантирадилар. Филология фанлари кандидати Муҳаммад Шарипов ана шундай актив ва ишчан агитаторларимиздан бири. Сиз уни ҳамиша теримчилар орасида, олимлар даврасида-пахтазорда учратасиз. У сиёсий агитация юргизиш билан бирга теримда ҳам намуна кўрсатишяпти.

Совхоз коллективи институтимиз коллективини олиҳиммат олимлар деб атамоқда. Бу бизнинг ишимизга берилган юксак баҳо албатта. Биз буни ўз меҳнатимиз билан оқлашга бундан буён ҳам бел боғлаймиз.

Э. КАРИМОВ,
А. С. Пушкин номли тил ва адабиёт институти кўмакдошлар штабининг бошлиғи, филология фанлари кандидати.

Ёрдамга келдик

Ўзбек халқи бу йилги пахта тайёрлаш планини Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 49 йиллик байрами кунигача бажариш ҳақида сўз берди. Деҳқонларимизнинг сўзи билан иши бир эканлигини кўп йиллик тажриба исботлаб келмоқда.

Буни биз қўриқ ерларда ташкил топган «Правда» совхози далаларида ҳам кўриб ич-ичимиздан қувонмоқдамиз. Бизнинг устимизни бут қилган, кайфимизни чоғ этгач, дастурхонимизга файз киритган пахтадан оталаримиз, ака-укаларимиз, қавм-қариндошларимиз шундай юқори ҳосил етиштирибдиларки, эндиликда уни нобуд қилмасдан тезроқ териб олиш ва саноатимизга кўпроқ қимматбаҳо ҳомашё етказиб бериш ҳар биримизнинг виждон бурчимиз бўлиб қолди.

Шу кунларда далаларда пахта териш ҳар қачонгидан ҳам қизғин тус олиб кетди. Катта карвоннинг олдинги сафларида бораётган кишилар орасида бизнинг студентларимиз ҳам шахдам қадам ташлаётганликларидан беҳисоя мамнунмиз. Мавжуда Миробидова, Ёқут Саидова, Гулим Тоғаев, Жумагул Матёқубова ва шуларга ўхшаш азамат студентларимиз кунда икки норма миқдорида пахта теришяпти. Шуларнинг фидокорона меҳнатлари бизга катта обрў-эътибор келтирмоқда.

Йиғим-терим суръатининг кўтарилиши, даставвал, студентларга яратиб берилаётган қулайликларга боғлиқдир. Бу соҳада биз совхоз дирекциясига, партия ва комсомол ташкилотларига, ишчилар комитетига ўз миннатдорчилигимизни билдирмоқчимиз. Чунки улар бизнинг унумли ишлашимиз учун барча шароитларни яратиб беришган. Бундан ташқари совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти илғор студентлар бригадалари учун кўчма Қизил байроқлар ва пул мукофотлари ажратишган. Улар теримда юксак кўрсаткичларга эришган ва нуқул биринчи сорт пахта топширган студентлар бригадаларига бериб борилмоқда.

Институт ректорати, партия ва комсомол ташкилотлари студентлар орасида оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни янада яхшилаб юбордилар. Курслараро мусобақалар уюштирилган, деворий газеталар ҳамда «жанговар варақа»лар чиқариб турилади. Уларда илғор студентлар рағбатлантирилади. Бадиий ҳаваскорлик тўгараги ҳам теримда қатнашаётган студентлар хизматида. Кинофильмларни ҳам вақт-вақтида кўриб дам олиб турибмиз. Буларнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини кескин оширмоқда ва бизга куч-қувват бахш этмоқда.

Институт студентлари, барча ўқитувчилар, олимларимиз — отахонларимиз хирмон-хирмон пахта териш, Ватанимиз бойлигини ошириш ишига актив қатнашиш мақсадида сабот ва матонат кўрсатиб меҳнат қилаётган эканлар, бунда улар партия ва ҳукуматимизнинг жуда катта мададини кўриб, сезиб турибдилар. Ҳар совет студентлари ўқишда ҳам, меҳнатда ҳам сабр-тоқатли, матонатли ёшлар эканлигини тағин намойиш қилаверадилар.

Н. ФАРМОНОВА,
Тошкентдаги Низомий номли давлат педагогика институтининг студенти.

Суратда: Сирдарё область Еттисой районидаги Ленин номли совхознинг тўртинчи бўлимида кунига 250—270 килограммдан «оқ олтин» тўкаётган тошкентлик студентлардан бири — Муътабархон Тўрахонова.

А. Тўхтасинов фотоси.

ДЎСТЛИГИМИЗ ТИМСОЛИ

Пахта — ўзбек халқининг миллий ифтихори, унинг қардош халқлар олдидаги интернационал бурчидир. Пахтани биз дўстлигимиз тимсоли деб атаймиз. Чиндан ҳам Ўзбекистон «оқ олтин»ни кўпмиллатли совет халқи учун буюк бир тимсол сифатида хизмат қилмоқда. Эндиликда пахта сўзини эшитмаган, пахта сўзига қалбини пайванд қилмаган, пахта меҳри билан фахрланмаган киши бўлмаса керак.

Мирзачўл ерларида пахта ниҳоятда мўл бўлганлиги ҳосил тақдири учун деҳқонларимиз чинакамига қайғурганликларидан, ғайрат кўрсатиб меҳнат қилганликларидан далолат бериб турибди. Етиштирилган ҳосилни Сирдарё области меҳнаткашлари ўз кучлари билан ва техникада териб олишга қурби етади. Бироқ, об-ҳаводан, табиатдан нажот кутиб тургудек бўлсак, биринчидан, ёғингарчиликлар бошланиб кетиб пахтанинг бир қисми нобуд бўлиши, айни вақтда терим муддати жуда чўзилиб кетиши мумкин. Иккинчидан, Мирзачўл ерлари шўрхок бўлганлиги туфайли сал ёмғир ёғдими, бас, ерлар лой бўлиб, одам қадам босолмай қолади. Пахта кўплаб нобуд бўлиб кетади. Бу эса планларнинг барвақт бажарилишига салбий таъсир кўрсатмай қолмайди.

Ўзбекистон партия ва ҳукумати Мирзачўл ерларининг ана шу хусусиятларини ҳисобга олиб, қўриқ ерларда етиштирилган мўл ҳосилни тезроқ териб олиш тадбирларини белгиладилар. Бу тадбирлар республикамиз меҳнаткашлари томонидан, бинобарин, барча олий ва махсус ўрта таълим ўқув юртлари коллективлари томонидан ҳам қўллаб-қувватланди. Ҳамма пахта йиғим-теримга шайланди.

Биз ҳам қалб ҳарорати билан пахтакорларга ёрдам қўлини чўзишга аҳд қилдик. Шу мақсадда Мирзачўлдаги Акмал Икромов номли 26-пахтачилик совхозига йўлланма олдик.

Совхоз далаларини кўздан кечирар экансиз, пахта бултургидан ҳам кўп бўлганлигига тағин ва тағин ишонч ҳосил қиласиз. Биз студентлар — турли миллат вакиллари — ўзбеклар, руслар, украинлар, тожиклар, татарлар, қозоқлар хуллас ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб ана шу ҳосил дурдоналарини жадаллик билан териб оляпмиз. Институтимиздан бу ерга келган 3.600 студентнинг ҳаммаси пахтага ихлос қўйиб меҳнат қиляпти, қоп-қоп дур териб, катта-катта хирмонлар бунёд этяпти.

Бизнинг биринчи курс механика факультети студентлари ҳам меҳнатда ажойиб ватанпарварлик кўрсатишмоқда. Курс бўйича белгиланган терим нормалари муттассил ошириб бажарилмоқда. Совхозда процентга-процент қўшилаётган экан, бунда бизнинг алоҳида ўрнимиз борлигини ҳис этамиз. Бугун кечагидан, эртага бугунгидан зиёдроқ ва сифатлироқ пахта теришга интиламиз.

Студентларимиз кейинги ўн кунлик топшириқни саккиз кунда уддалаб қўйишди. Ишларимиз шундай кетаверса совхоз пахтакорлари билан ёнма-ён туриб Октябрь байрами кунигача даладаги ҳосилнинг сўнгги мисқолигача йиғиштириб олиш имкониятига эга бўламиз.

Н. АКБАРОВ,
Тошкент политехника институтининг биринчи курс студенти.

УМУМХАЛҚ БОЙЛИГИ

Пахтани умумхалқ бойлиги, турмушимиз фаровонлиги дейди, халқимиз. Дарҳақиқат, бунда жуда катта маъно бор. Чунки пахтачилик республикамиз экономикасида энг салмоқли ўринни эгаллайди. КПСС XXIII съезди директиваларида ва партия Марказий Комитетининг сўнгги пленумлари қарорларида алоҳида таъкидланганидек. **Ўзбекистон мамлакатимизнинг асосий пахта базаси бўлиб келди ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолади.** Демак, пахта етиштириш ҳам умумхалқ ишига айланиши, пахта учун ҳамма бирдек ташвиш тортиши керак.

Тошкент давлат университети студентлари, ўқитувчилари, профессорлари, хизматчилари ҳам ҳозир Еттисой районидаги Ленин номли ва «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» совхозларида меҳнат қилишяпти. Университетнинг 3300 кишилик коллективи мирзачўлликларга ёрдам қўлини чўзди, кунда тонна-тонналаб пахта териб, тайёрлов пунктларига жўнатиб турибди.

Студентлар пахта териш машиналарини мукаммал ўрганиб олганликларини ва «зангори кема»ларни бемалол бошқараётганликларини алоҳида уқдириш лозим. Ўқишда аълочи. университет ҳаётида яхши из қолдирган студентларимиздан С. Сеитметов, Ш. Султонов. И. Чубаков ва бошқалар агрегатларни тез ўрганиб, уларни моҳирона бошқаряптилар. Студентлар — «зангори кема» капитанлари кунда бункерлардан 3-4 тонналаб «оқ олтин» тўкяптилар.

Студентларимиз пахтани асосан қўлда теришяпти. Улар кундалик терим нормасини совхоз ишчиларининг терим нормаси билан баравар қилиб олишган. Шунга қарамасдан ҳар бир студент кунлик нормасини анча ошириб бажаришга муваффақ бўляпти. Айниқса Шароф Абдуллаев, Алижон Тошпўлатов, Отақўзи Хушвақтов, Х. Ўралов. Л. Раҳмонова каби меҳнатсевар студентларимиз кунда 90-100 килограммдан «оқ олтин» йиғиштириб олиб, мусобақада олдинги сафда бормоқдалар.

Ҳозир об-ҳаво анча қулай турибди. Айни пахта терадиган кезлар. Бутун имконият, куч ва техника йиғим-теримга тўла сафарбар этилса, терим суръати тағин ҳам кўтарилади. Бунинг учун ҳамма баравар ишлаши, пахтазорда жасорат кўрсатиши керак. Коллективимиз шундай қилиб келди ва бундан буён ҳам терим суръатига суръат қўшишга тайёр. Улуғ Октябрнинг 49 йиллик байрами кунигача республикамиз пахта плани тўлса, бу ҳаммамизнинг ғалабамиз бўлади.

А. АБДУЛЛАЕВ,
ТошДУ студенти.

СТУДЕНТЛАР

— Йўл бўлсин, қизлар?

— Пахтага.

— Ўзларидан сўрасак?

— Пахтага..

Мирзачўлга чиқар экансиз, катта йўлларда, йўлакларда, далаларнинг қоқ белини кесиб ўтган жойларда фақат «пахта» сўзини эшитасиз. Кимдан сўраманг, кимнинг ташвишига шерик бўлманг, кимникида бир пиёла чой ичманг ёки бир тарвуз палласини иккига бўлиб суҳбат қурманг, ҳамма-ҳаммаси пахтадан гап очишади. Ишчилар ҳам, деҳқонлар ҳам, студент йигит-қизлардан тортиб. Ўқитувчи профессорларгача бариси пахтани ўйлашади.

Еттисой далаларидамиз. Шоир Миртемир таърифлаганидек, Еттисойда етти сулув қиз машъал бўлиб порлаб турибди. «Партия XX съезди» колхозида шу колхоз бригада бошлиғи — Еттисой юлдузи, КПСС XXII съезди делегати Евдокия Буглимова ҳузурида бўлдик. У ўзига нисбатан ёрдамчилардан кўпроқ гапирди., кўмакдошларни мақтаб гапирди. Арзийди. Еттисойда тошкентлик студентлар — олий ўқув юртларининг ажойиб ёшлари пахта теришяпти, биродорларига кўмаклашишяпти.

Бизни Ленин номли ва «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» совхозларига таклиф қилишди. Бу хўжаликлар пахтадан ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштирган. Тарвақайлаб кетган, барваста ғўза тупларини оппоқ чаноқлар ясантириб-тусантириб туришибди. Тунлари қоронғиликда ҳам бу пайкаллар пахтакорнинг соф кўнгли каби кўринади киши кўзига. Тунлари ҳам «зангори кема»ларнинг ҳайқириғи сира сусаймайди, далалар бир умр мудрамайди. Бунга қўшилиб одамлар, уларнинг фарзандлари — ТошДУ студентлари ҳам тунларни бедор ўтказишяпти.

Тун пардасини қоқ ёриб олисдан чироқлар милтиллайди. Кимлар бўлса керак, деб ҳайрон қоласиз. Булар пахта териш машиналарининг катта капитанлари — шу хўжаликларнинг машҳур механик-ҳайдовчилари. Улар билан басма-басига пахтазор кезаётган, ҳар чаноққа меҳр кўзи билан қараб ўша томонга машинасини бураётган навқирон ёшлар — кичик капитанлардир. Уларни студентлар бўлганлиги учун, терим агрегатларини энди ўрганиб олганликлари учун кичик капитанлар деб аташади. Исми — жисмига жудаям монанд тушган уларнинг.

Йигирма студент йигирмата машина жиловини маҳкам ушлаб пойгада қатнашяпти. Улар орасида С. Сеитметов, И. Чубиков, Ш. Султонов каби аълочи студентлар бор. Биз уларни тун палласида учратиб маҳоратларига тан бердик. Уччаласи ҳам студентлар ўртасидаги мусобақа ғолиби экан. Бу кеча ҳам пахта теришга қарор қилишибди ёшлар. Кундузи 3 тоннадан терган бўлса, тунда бир ярим тоннага етказишмоқчи. Ҳар бир студент, 4,5 тоннадан пахта териб хирмонга бараҳа қўшмоқчи. Бу бир орзу эмас, у амалга ошган ва ошаётган ҳақиқат хирмонга тўкилаётган тонна-тонна пахта демакдир.

ТошДУ студентлари ёшларга хос ғайрат билан меҳнат қилаётганлигидан бу ерликлар жуда-жуда хурсанд. 3300 кишилик коллектив район планининг барвақт бажарилишига ўз ҳиссасини қўшмоқ ниятида астойдил меҳнат қиляпти. Студентлар орасида нормани бажармайдиганлар, сифатсиз пахта терадиганлар йўқ ҳисоби. Қайси хўжалик раҳбари билан шу хусусда гаплашиб қолсангиз, у икки қўлини кўксига қўйиб:

— Студентларга раҳмат! — дейди.

Бу шунчаки айтилмаган. Қўриқ ерларда ташкил топган совхозларда студентлар, — оташ қалб ёшлар катта ҳиммат кўрсатаётганлигининг гувоҳи бўласиз. Ҳеч бўлмаса «Правда» совхозига бир боринг. Ким кўп пахта теряпти, ким кўп мукофот оляпти, кимнинг қўли баланд, деб сўрасангиз даставвал Мавжуда Миробидова, Жумагул Матёқубова сингари қўли гул студент қизларни кўрсатишади. Чиндан ҳам қизлар пахтазорда юлдуз бўлиб порлашяпти. ҳаммадан сара. ҳаммадан мўл дур йиғиб ўрнак кўрсатишяпти.

Тунов куни Ўзбекистон пахта хирмони 3 миллион тўрт юз минг тоннага яқинлашди. Сирдарё области мамлакат омборига тўккан пахта эса 380 минг тоннадан зиёдроқ бўлди. Сирдарёликлар давлатга тағин 70 минг тонна «оқ олтин» сотишлари керак. Хирмонга уюлган 380 минг тоннада Тошкент шаҳар студентларининг, олимларининг қўшган улуши ҳам салмоқли, албатта. Лекин улар бу билан сира чегараланиб қолишмайди. Сирдарё пахта карвони катта манзил охирига етгунга қадар студентлар ҳали енг шимариб пахта тергани-терган. Чунки улар бу билан ўзларининг ватанпарварлик бурчларини адо этган бўладилар.

С. ҚОДИРОВ.

Ғайрат қиламиз

Мен институтимиздаги кўпгина тенгдошларим билан бир қаторда Герман Титов номли 6-совхоз далаларида пахта теряпман.

Бизнинг институтимиз коллективи совхоз пахтазорларида баракали меҳнат қилмоқда. Терим нормасини бажармайдиганлар йўқ деса бўлади. Бу ишда айниқса коммунист ва комсомоллар карвонбоши бўлишаётганлиги қувончлидир.

Ҳали далаларда пахта оппоқ очилиб ётибди. Уни қанча тез ва соз териб олсак, ҳаммамизнинг юмушимиз шунча осонлашади. Мен ҳам кўпгина студент дўстларим қаторида ана шуни юракдан ҳис этиб пахта теряпман.

Ҳ. ҒАФОРОВ,
Тошкент давлат медицина институтининг студенти.

Кичик капитанлар

Бизни кичик капитанлар деб аташади. Шундай дейишларининг боиси бор. Чунки биз институт даргоҳидан мирзачўлликларга ёрдамга келиб, шу ернинг ўзида пахта териш машиналарини бошқаришни ўрганиб олдик. Бунга унча кўп вақт бўлгани йўқ. Бироқ, шу қисқа даврда ишларимиз бир мунча мазмунли бўлди, терим агрегатларини ўрганиб олиб, уларни мустақил равишда бошқаряпмиз, тонна-тонна пахта териб, мирзачўлликларни хурсанд қиляпмиз.

Мен ҳам катта капитанлар— механик ҳайдовчилар авлодига мансубман. Ота-боболарим Сирдарё районидаги Куйбишев номли колхозда деҳқончилик қилишади, чигит экиб, шўрхоқ ерларда мўл-кўл пахта ҳосили етиштиришади. Мен бўлсам қишлоқ мактабининг ўнинчи синфини битиргач Тошкентдаги Қишлоқ хўжалигини ирригациялаш, электрлаштириш ва механизациялаш инженерлари институтига ўқишга кирган эдим. Шундан буён атиги бир йил ўтди.

Институт биринчи курс студентларидан бир группаси бу йил пахта териш машиналарини ўрганганмиз, дедим. Шу кеча-кундузда Пахтаорол районидаги Свердлов номли совхознинг «Победа» бўлими далаларида пахта теряпмиз. Студентлар — терим машиналарининг кичик капитанлари деб ном олган ёшлар пахта фронтида комсомолларга хос мардлик ва матонат кўрсатиб ишлашяпти. Ҳар бир механик ҳайдовчи ўз устига конкрет мажбурият олиб меҳнат қилмоқда.

Мен шу мавсумда «ХВС-1,2» агрегатида 50 тонна пахта теришга қарор қилганман. Шунча пахта аслини олганда, совхоз механик ҳайдовчиси учун қарийб бир мавсум нормаси қилиб белгиланган. Лекин биз катта оғаларимиздан — «зангори кема»ларнинг катта капитанларидан ортда қолишни истамадик. Шунга кўра, улар қанча норма олган бўлсалар биз ҳам эргашдик, ўшалар қатори пахта терамиз, деб қатъий туриб олдик.

Мана ишларимиз анча юришиб кетди. Тўғри, дастлабки кунлари бир қанча қийинчиликларга дуч келган эдик. Бу қийинчиликларни бартараф этишда моҳир механизаторлар бизга кўмаклашдилар. Ҳозир ўзимиз мустақил равишда штурвалларда ўтириб, машиналарни бемалол ҳайдаяпмиз. Мен кунда бункердан икки-уч тоннадан «оқ олтин» тўкяпман. Ҳозиргача терган пахтам 40 тоннадан ошиб кетди.

Биз кичик капитанлар вақт билан ҳисоблашмаймиз. Шабнам тушмаган кезларда кечалари ҳам машинада пахта терамиз. Терим агрегатларининг бекор туриб қолиш ҳолларига йўл қўймаймиз, уларни вақтида техникавий қаровдан ўтказиб текшириб турамиз. Натижада иш унуми ошмоқда ва кўп пахта термоқдамиз.

Пахтакорларга ёрдам беришни биз ўзимизнинг бурчимиз деб биламиз. Шу боисдан пахтазорларда жавлон ураверамиз. Республикамиз плани тўлмагунча тиниб-тинчимаймиз.

Т. ҒУЛОМОВ,

3.750.000 тонна учун сўнгги кураш қизғин давом этмоқда. Кун сайин хирмонлар бўй чўзиб, янги-янги «оқ олтин» тоғлари барпо бўлмоқда. Суратда: Бўка районидаги пахта тайёрлаш пунктида.

Қ. Розиқов фотоси. ЎзТАГ.

ИККИ ҲИКОЯ

САЛОМ, БАХТИЁР!

Ҳаво одатдагидан ортиқроқ исиб кетганиданми ёки ўзимнинг хуноби ошиб турган учунми, ҳарқалай автобусда кетаётган кишиларнинг ҳаммаси ғоят тажанг туйиларди менга.

Одамларга ҳайронсан. шундай иссиқда бир жойда тинчгина ўтиришса бўлмасмикин? Қаерга шошилишади булар? Ишдан қайтишяпти десам, ҳали пешин ҳам бўлгани йўқ. Мен-ку идоранинг топшириғи билан кетяпман. Бўлмасам шундоқ тиқин автобусга чиқиб зарур кептими.

Орқамда турган кенг яғринли қориндор киши энтикиб нафас олар, гўё ўнг қулоғим билан бўйнимнинг оралиғига олов пуркаётгандек эди. Ўша оташнафас кишига икки оғиз бир нима дейиш ниятида орқамга ўгирилмоқчи бўлдиму, қани энди қимирлай олсам. Асабим қўзиди. Пешонамдан юмалаган иссиқ тер томчилари кўзимга қуйилди. Чўнтагимдан рўмолчамни олишнинг ҳам иложини топмадим. Бу ҳам етмагандек кимдир чап оёғимни шундай босдики, дод, деб юборишимга сал қолди. Бармоғимнинг ачқирашиданми ё тер ачиштирдими кўзимга дув ёш келди. Бир неча томчиси юзим узра сирғалиб лабларимни намлади.

— Ҳой йигит, гавдангизни тутиб турсангиз бўлмайдими?! — ўшқирди олдинроқда турган жувон ёнидаги йигитга.

— Ихтиёрим ўзимда булса кошки эди, — қимтиниб жавоб қилди йигит.

— Кап-катта одамнинг уялмаганичи! — деди яна жувон.

Шу пайт бирон паришонхотир киши автобусимиз олдидан чиқиб қолди шекилли, шофёр кескин тормоз берди. Автобус «ғи-иқ» этиб, зарб билан тўхтади. Оёқ учида турган кишиларнинг бир қисми, жумладан ҳалиги йигит олдинга отилди. Ҳали тиниб улгурмаган жувон авжига минди. Йигит бечора хижолатдан тили гапга келмасди. Бир неча киши яхши гапириб, жувонни тинчитмоқчи бўлишди. Аммо гапга яна бир неча аёл аралашди-ю, автобусда олағовур кучайди. Одамларнинг ўзаро баҳс мавзуи автобуслар қатнови бўлди-қолди. Биров автобаза раҳбарларини қойиса, яна биров шофёрни уқувсизликда айблаб кетди. Хуллас, биров у деди, биров бу.

— Шу маршрутдаги автобуслардан иккитаси бузилиб қолибди, — деди кимдир.

— Автобус ҳа деганда келавермаганидан ҳам билувдима, — гап қўшди дераза ёнида ўтирган аёл газета билан юзини елпишда давом этиб.

Анча ёшларга бориб қолган бўлса-да ўзига оро бериб олифта кийинган рангпар аёл эса:

— Бузиладиган автобусни нега шаҳарга чиқаришади, нега автобусларни кўпайтиришмайди?! — дея хуноб бўлиб кетди. У шундай дўқ қилиб гапирардики, гўё бугун иккита автобуснинг бузилиб қолганлиги-ю, автобусда одамларнинг тиқинлиги, шофёрнинг бехосдан тормоз берганлиги ҳаммаси учун ёнида ўтирган киши айбдор эди.

Автобус юриб турган бўлса-да, одамлар деразаларнинг олдини тўсиб олганликларидан ғир этган шабада кирмайди. Ғоят диққи нафас бўлдим. Қани энди бир илож қилиб, тушиб олсам-у, пиёда кетсам. Шу пайт автобус тўхтаб, олдинги эшикдан бола кўтарган аёл чиқиб келди. Бирнеча киши орқага тисланиб йўл беришди, кимдир боласини қўлидан олди.

— Кичкинтойни менга узатиб юборақолинг, — қўлларини чўзиб деди дераза олдида ўтирган мўйсафид. Бола одамларнинг боши узра қўлдан-қўлга ўтиб мўйсафидга бориб етди.

— Йўқ-йўқ. Шабада тегиб, шамоллаб қолиши мумкин! — жонкуярлик билан эътироз билдирди ҳалигина автобуслар қатновини тартибга солмаган раҳбарлардан нолиб бетиним гапираётган аёл.

— Яхшиси бир амаллаб ўзингиз ўтақолинг, — дея ўрнидан турди мўйсафиднинг ёнида ўтирган киши.

Бир неча киши орқага тисланиб, аёлга йўл беришди. Аёл бўшаган жойга ўтириб, ўғлини олдига олар экан «Раҳмат» дея миннатдорчилик билдирган эди, ўғли ҳам:

— Яхмат, — дея онасининг сўзини такрорлади.

Уч ёшлар чамасидаги боланинг бу сўзидан бир неча киши кулиб юборди, бошқаларнинг юзига ҳам табассум югурди.

— Бу жуда яхши бола экан-ку! — деди меҳрибон назар ташлаб дераза олдида ўтирган чол. — Балли, ўғлим, балли. Отинг нима ўғлим?

— Бахтиёй Назиев, — жавоб қилди бола дадил, — дадамлайни оти Комил Назиев.

Ён-бердагилар ҳам уни гапга сола бошлади. Энди ҳамманинг эътибори ана шу бийрон тилли Бахтиёрда эди. У «р» ҳарфини айта олмас, шу сабабли баъзи сўзларни жуда ғалати талаффуз қиларди. Бахтиёр гапирса автобусда гур-р кулги кўтарилар, мен ҳам уларга қўшилиб кулардим. Бахтиёрнинг ҳангомаси билан бўлиб, бармоғимнинг оғриғини ҳам унутдим. Назаримда автобус ҳам кенгайиб қолгандек, одамлар юзидаги тундлик эса табассум билан алмашгандек эди. Ҳали замон автобусга кириб келган енгил шабада кишилар вужудига мусаффо ҳаво уфирмоқда эди.

ГЕНЕРАЛ ВА КЎЗ ЁШИ

Театрнинг томоша зали одамлар билан лиқ тўла. Президиумда Улуғ Ватан урушида қаҳрамонлик кўрсатган собиқ жангчилар, офицерлар. Уларнинг кўксини безаган орден ва медаллар орасида Олтин Юлдузлар ярақ-юруқ қилиб, ўз хотираларини гапириб берган кекса генерал салобот тўкиб ўтирар, залга ғурур-ла боқар, қоматини ғоз тутиб, виқор билан мўйлабини силарди.

Залда горн овози янгради. Қарсаклар ва марш садоси остида саҳнага пионерлар чиқиб саф тортишди.

— Азиз оталар, меҳрибон акалар! — хитоб қилди зални жаранглатиб жингалак сочли тўққиз-ўн ёшлардаги жажжигина қизча. Неча минг кўзлар меҳр ва завқ билан унга илиқ термулди. Кўпчиликнинг салобати босдими, ёки ҳаяжонланганиданми, қизча бир зум жим қолди. Лаблари титради, ҳалигина шўх ва дадил боқаётган кўзлари намланиб йилтиллади.

Залга ҳаяжонли сукунат чўккан, асаблар таранг тортилган эди.

Қизча пастки лабини тишлаб ютинди. — Бахтли болалигимиз учун раҳмат, — ниҳоят титроқ овоз билан давом этди. — Раҳмат, сизларга халоскорлар!...

Ортиқ қулоғимга ҳеч нарса кирмади. Ҳаяжоним ниҳоясига етган, бутун хаёлим қизчада, кўзларим унинг титроқ лабларида эди. Ёнгинамда ўтирган қўлтиқ таёқли киши қўлига рўмолчасини олди. Менинг томоғимга алла нарса тиқилгандек бўлди. Шу пайт беихтиёр генералга қарадим. Унинг киприклари пирпираб, мўйлаби липиллаб учар эди.

Ҳозирги дақиқаларда кекса генералнинг кўз ўнгидан нималар ўтдийкин? Ахир ўлим ҳар қадамда хамсоя бўлган ўша йилларда даҳшатлар тўфонида не-не машаққатларни бошидан кечирмаган у. Хўрланган оналар-у, чавақланган норасидалар, зўрланган қиз ва жувонлар... Барига бардош берган, ҳатто ўлимга ҳам тик боқа олган жасоратли жангчининг ҳозир ўпкаси тўлиб, кўзларига ёш келган эди.

Генерал пешонасини уқалаган бўлиб, кўз ёшини тўхтатишга ақалли залдагиларнинг нигоҳидан яширишга уринарди. Аммо юрак қаъридан тошиб келган кўз ёшини тўхтатиб бўлармиди?

Балки бу қарилик аломатидир? Йўқ. Генералнинг юзларини ажинлар қатлами ўраган, соч ва соқоли аллақачон сутдек оқарган бўлса-да, ҳали норғул йигитлардек бардам ва бақувват эди. Бу кўз ёшлари эса тинчлик, бахт ва саодат учун курашувчи ғолиб жангчининг қувонч ёшлари эди. Ахир гўдаклар миннатдорчилигига сазовор бўлишнинг ўзи ҳам катта бахт эмасми!

Муҳаммад ҲАЙРУЛЛАЕВ

ИНСОН ОДОБИ БИЛАН...

Аралашманг эмиш

Кечки пайт. Ишдан қайта туриб, Чорсудаги 1-галантерея магазинига кирдим. Трикотаж буюмлари бўлими, айниқса, кўзимни қамаштиради. Сотувчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Мен ўзимга жун рўмол олдим. Уни ўраб сумкамга солмоқчи эдим, ёшгина жувон келиб:

— Синглим, мана шу рўмолимни бошқа рангга алмаштириб берсангиз? — деб илтимос қилди сотувчидан.

— Ҳе, борини олиб кетавермайсизми? — деб жавоб қайтарди сотувчи.

Мен унга:

— Алмаштирмасангиз ҳам яхши муомала қилсангиз бўлмайдими? — дедим.

— Сизнинг нима ишингиз бор, аралашманг! — деб бешбаттар кўрслик қилса бўладими!!

Кўнглимиз чил-чил синиб, тезроқ эшикка чиқиб кетишга шошилдик.

Сотувчи қизнинг на исм, на фамилиясини сўрашга тилимиз борди.

Р. АХРОРОВА,
ҳизматчи.

ИНЖИҚ БОЛА

Ҳар бир оила жамият олдига, ота-она олдига ўз талабини қўяди. Шунингдек ҳар бир жамият ва ҳар бир оила ёш авлодга ўзи ўз авлодидан олганидан кўпроқни беришни истайди. Бироқ баъзи оилалар болаларининг жуда яхши бўлиши, замонавий бўлишини истаб, ортиқча ғамхўрлик қилиб юборадилар. Бу билан улар ўзлари истамаган тақдирда бола тарбиясига футур етказаётганларини хаёлларига ҳам келтирмайдилар, албатта.

Шундай қилиб, ота-онанинг болага ортиқча эътиқод қўйиши уни инжиқ қилиб қўяди. Бола амалга оширилиши қийин бўлган хоҳишлар билдира бошлайди. Еган таоми, кийган кийими, ўйнаган ўйинчоғи ёқмайди. Истаклари дамба-дам ўзгариб туради.

Боқчада ҳам овқат пайтида тарбиячи менга алоҳида аҳамият бермасмикан, «олақолгин», демасмикан, деб алоҳида илтифотни кутиб туради.

Тўғри тарбия топган бола ўртоқлари билан аразлашмасдан яхши ўйнайди. Бундай болалар ҳар нарсага хурсанд бўлиб, иштаҳа билан овқатланганидек, яхшилаб ҳордиқ ҳам чиқара олади.

Инжиқликни болага тўғри тарбия бериш орқали йўқотиш мумкин. Кўпинча болалар ортиқча эркалаганда, истак-хоҳишлари бажара берилганда ёки аксинча ота-оналар болага унча рўйхуш бермай, ўзларини ундан четроққа олишганда инжиқ бўлади. Ҳар иккала дамда ҳам болалар ота-оналарига қастма-қастлик билан ўжарлик қилишади. Инжиқликлари тутади. Болалар ҳаётлари бир хилда, ўзгаришсиз ўтишини ёқтиришмайди. Боланинг рўёбга чиқмаган истаги қолмаса, албатта инжиқлик қила бошлайди. Аксинча, таассуротлари кўпайиб кетса ҳам шундай қилади.

Бола жуда ёшлигидан инжиқлик қила бошлайди. Бу нарса ота-она тарбияда хатога йўл қўйганининг биринчи далилидир. Баъзида касаллик, очлик ҳам болани инжиқ қилиб қўяди. Чунки у ҳолатини ҳали тушунтириб бера олмайди-да. Мактабгача ёшдаги кичкинтойлар бирорта касалликдан сўнг инжиқлик қила бошлайдилар. Лекин бундан ҳам кўра, боланинг яқинлари унга ортиқча ғамхўрлик қилишлари, унинг ҳар бир ишига аралашиб, у учун ҳа деб куйинаверганларидадир инжиқликнинг сабаби.

Бола ўзини диққат марказида сезгандан кейин, унинг ҳар бир ҳаракати назоратсиз қолмаётганини пайқаганидан кейин оиладагиларнинг роли ўзгаради. Ота-она эмас, бола катталарга ўз таъсирини ўтказа бошлайди. Катталар эса, унинг қули бўлиб қолишади. Бундай ота-онани бола ич-ичидан яхши кўрмайди. Болалар ўзларига муҳаббат, ҳурмат сезишлари билан бирга талабчанликни ҳам қумсаб туришади. Бу нарса бола кичкина бўлиб кичкина эмас, катта бўлиб катталар қаторига қўшилмаган 13—15 ёшларда айниқса кўзга ташланади. Ўсмирлар ота-онанинг уларга ортиқча ғамхўрлик қилишларини унча хуш кўрмай бошлайдилар. Ўсмирларнинг мустақилликка интилишлари, катталар қаторига қўшилиб қолганларини унутмаслик ва ниҳоятда эҳтиётлик билан ёндошиш керак.

Инжиқликка йўл қўймаслик ҳар бир ота-онанинг ўз қўлида. Бола инжиқлик билан ҳеч нарсанинг уддасидан чиқа олмаслигига ақли етиши керак. Боланинг ўз тенгқурлари билан ҳовлида ўйнаб юриши, туғилган кунни нишонлашда қатнашиши, меъёри билан кўрсатилган муҳаббат, талабчанлик ҳам инжиқликнинг олдини олишда катта аҳамиятга эга. Шунингдек баъзида ўрнида қилинган ҳазил ҳам инжиқликни қўл билан юлиб ташлагандай таъсир кўрсатиши мумкин.

Т. ТРИФОНОВ.

Навоий кўчасидаги шаҳар ярмаркасида оптика магазини очилди. Бу янги магазин харидорларга намунали хизмат кўрсатмоқда.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

МАВСУМДАГИ ЯНГИ ПРЕМЬЕРАЛАР

Москвада кўпгина театрлар қишки мавсуми очилди. Моссовет номли Академик театр ўз мавсумини бошқирд шоири ва драматурги Мустай Каримнинг «Ой тутилган тунда» номли Бошқирдистоннинг революцияга қадар бўлган ҳаётини тасвирловчи пьесаси билан бошлади.

СУРАТДА: спектаклдан бир кўриниш. Танқабека ролида РСФСР да хизмат кўрсатган артист Л. В. Шапошникова, Дарвеш ролида Белоруссия ССР да хизмат кўрсатган артист Г. К. Некрасов.

М. СТРОКОВ фотоси, (ТАСС).

ҚИЗИҚСАНГИЗ...

ЯЛАМА ТУЗ

Байбиччакон, Оқбош, Хўжаикон, Ҳамкон ва Оқмачит туз конлари қадим замонлардан халқимизга маълум. Чунки улар қизил ва тиканли туз номи билан машҳур бўлиб, Тошкент, Самарқанд, Қўқон бозорларида Қашқадарё ва Сурхон водийларидан туя карвонларида келтирилиб сотилар эди. X асрнинг 70 йилларида Ўрта Осиёда бўлган италиялик сайёҳ Марк Поло тузли диёр ҳақида шундай ёзган: «Ўн икки кунлик йўлдан сўнг Талькангa етдик (Балх ва Бадахшон ўртасида). Бу ерда катта ун коппони бор. Гўзал мамлакат: Унинг жанубида — баланд тоғлар. Уларнинг ҳаммасида туз бор. Дунёда энг яхши ҳисобланган бу ердаги туз учун ҳаммаёқдан келадилар. **Бу ерларда туз шунчалик кўпки, у бутун дунё халқларига, дунё тамом бўлгунча етади».**

Ўрта Осиё Ер юзи бўйича тузга бой ватандир. Мазкур тузлар Тожикистон, Ўзбекистон ва Туркманистон геологлари, химиклари томонидан ҳар тарафлама ўрганилди ва ўрганилмоқда. Натижада Тепақўрғон, Оқбош, Лалмикон Қорлик туз конлари орасида неча асрлар давомида бекиниб ётган калий хлор тузи — сильвин — ялама туз қатлами топилди. Унинг умумий қалинлиги 3 метрдан 40 метрга етади. Қорлик ялама тузи асосида Ўрта Осиёда биринчи бўлиб, ўғит тайёрлашда зарур элемент — калий комбинати қурилмоқда. Шунинг учун ҳам сильвин қатламларини батафсил ўрганиш ва унинг келиб чиқиш шароитларини аниқлаш катта аҳамиятга эгадир.

Ўзбекистон фанлар академияси Ҳ. Абдуллаев номидаги Геология ва геофизика институти ҳам шу йил Ҳисор тоғларининг ғарби-жанубида илмий экспедиция ташкил этди ва уни аспирант М. Мираҳмедов зиммасига юклади. Икки ойлик дала шароитидаги ишлар яхши натижалар берди: Тепақўрғон, Оқбош, Лалмикон, Қорлик туз конлари синчиклаб кўздан кечирилди. 600 дан ортиқ туз намуналари яшикчаларга жойланди. Лалмиконда ялама тузнинг уч эмас, тўрт қатлами борлиги аниқланди. Тепақўрғон сильвин кони ўзлаштирилаётган Қорлик конидан геологик шароитларга нисбатан афзал эканлиги ва магний хлор тузи сақламаслиги билан ажралиб туради. Шунинг учун келгусида талаб кўпайса Тепақўрғонда ҳам яна бир калий комбинати қуриш имконияти муайяндир. Аспирант — М. Мираҳмедов ҳозирги кунда Ўзбекистон шароитида биринчилар қаторида ана шу тузлар минералогиясини ўрганишга киришди. Албатта бу тадқиқотлардан туз ҳосил қилиш жараёнларига оид янги илмий хулосалар кутиш мумкин ва улар янгидан-янги калий тузи конларини излаб топишда ёрдам беради.

М. ЗОКИРОВ.
Геология - минералогия фанлари кандидати

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Яман Араб Республикаси. Макка-жўхори, дурра, буғдой — Яман аҳолисининг асосий озиқ-овқат маҳсулоти ҳисобланади.

Суратда: Сано шаҳрининг бозорида деҳқон дурра сотяпти.

И. Беляцкий фотоси. (ТАСС).

АРТИСТЛАР ИШ ТАШЛАШДИ

Артистларнинг иш ташлагани ҳақидаги хабарларни камдан-кам эшитишга тўғри келади. Бироқ Норвегия газеталари бир ҳафтадан кўпроқ вақт ана шундай фавқулодда иш ташлаш ҳақидаги хабарлар билан чиқиб турди. Бу фавқулодда иш ташлаш кутилмаган бир ҳодиса эмас эди. Норвегия театр санъатининг ижодий ходимлари ҳукумат ва жамоатчилик эътиборини ўз иш шароитларига қаратиш учун бир неча марта уриниб кўрдилар. Улар иш ҳақини ошириш ҳақидаги масалани кўтариб чиқдилар. Ҳеч бўлмаганда ҳафтасига бир дам олиш кунига эга бўлиш, отпуска вақтини узайтириш учун ҳаракат қилиб кўрдилар. Лекин Норвегия театр жамияти артистларнинг бу талабларини доимо рад қилди.

Яқинда Ослодаги ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларидаги театрларнинг эшиклари ёпилди. Барча артистлар-атоқли юлдузлар ҳам, оддий артистлар ҳам ишга чиқмай қўйди. Бу аниқ иш ташлаш эди.

Буржуазия матбуоги иш ташловчиларнинг маънавий руҳи ва ирэдасини тушириш учун кўп уриниб кўрди. Газеталар артистларни молиявий инқирозга учраш, яъни ишсизлик келиб чиқиши билан қўрқитмоқчи бўлдилар. «Дагбладет» газетаси артистларнинг бу ҳаракати театрларнинг техник ходимларини қийин аҳволга солиб қўйиши, яъни гардеробчи ва билет сотувчилар иш ҳақи ололмай қолишлари мумкинлигини ёзди.

Шу газета Тормод Скагестаднинг «мақсадсиз ва маъносиз иш ташлаш» деган мақоласини босиб чиқарди. Мақола автори Норвегия артистлари союзининг бу ҳаракати «беҳуда ва бемаъни» эканлиги ҳақида қатъият билан ёзди. «Иш ташлаш ҳақидаги фикр уларда қандай қилиб пайдо бўлганига ҳайрон қоласан киши», — деди у ўз мақоласида, — ахир бошқа мамлакатлардаги артистлар Норвегиядагига қараганда кўпроқ ишлайдилар-ку. Бунинг устига норвегиялик артистларнинг йилига камида 310 кун ишлаши кераклиги ҳақида шартнома ҳам бор. Бу шартномани 1968 йилдан илгарироқ қайтадан қараб чиқиш асло мумкин эмас. Шундай экан ҳафтасига бир дам олиш кунига эга бўлиш, бунинг устига отпуска вақтини узайтириш тўғрисида гапириб бўлар эканми? Иш ҳақини ошириш масаласига келсак, ҳеч қаердан пул олишнинг иложи йўқ. Ноиложликдан бўлак гап йўқ.

Лекин буларнинг иложи бор эди. Буни Норвегия коммунистларининг «Фрихетен» газетаси кўрсатиб берган эди. Ҳақиқий санъат.— деб ёзган эди бу газета, — ижодий меҳнат рағбатлантирилаётган бир шароитдагина туғилиши мумкин. Бошқа касбдаги ходимлар манфаатини кўзловчи социал қонунчиликни саҳна ходимлари учун ҳам қўлланиш керак. Газета жамоатчилик ва давлат театрни қўллаб-қувватлагандагина юз берган бу аҳволдан қутулиш мумкин, деган фикрни берди. Шу билан бирга газета чеккадан берилган молиявий ёрдам санъатни унинг учун зарур бўлган эркин фикрлаш ва ижод қилиш имкониятидан маҳрум қилади, деган асоссиз даъволарни рад этди. Ахир жамоатчиликнинг кенг қўллаб-қувватлаши туфайли иш олиб бораётган театрлардагина ижодий ютуқларга эришилаётгани кўриниб турибди-ку.

Ҳатто буржуазия матбуотининг бир қисми иш ташловчилар томонидан олдинга сурилган талабларнинг ҳаққонийлигини озми-кўпми тан олишга мажбур бўлди.

Ўртадаги низони бартараф қилиш учун вақтинча бўлса ҳам бир йўл топилди. Иш ташлаш артистларнинг ғалабаси билан тугади. Улар иш ҳақларига устама олдилар. Шунингдек иш шароитини қайтадан қараб чиқишга ваъда берилди. Шундай қилиб иш ташлашнинг маълум мақсад ва маънога эга бўлгани исбот қилинди. Норвегиялик коммунистлар газетаси берган таклифларни кенг муҳокама қилиш масаласига келсак, шуни айтиш лозимки, бу муҳокама натижасида буюк Григ ва Ибсен ижоди билан шарафланган Норвегия санъати мамлакат ҳаётида ўз муносиб ўрнини эгаллаяжак.

Сергей ЧЕРКАСОВ.

(ТАСС).

ХУНИ 34 ДОЛЛАР

АҚШ учувчиларнинг «янглиш» бомбардимонлари туфайли қурбон бўлган ҳар бир жанубий вьетнамлик эр-хотин ва бола эвазига 34 доллардан «хун» тўланади.

Америка мудофаа министрлигининг маълум қилишича, сўнгги 3 ой мобайнида 11 марта «янглиш» рейд содир бўлган бўлиб, қурбон бўлган 166 киши оилаларига 34 доллардан хун тўланган.

ФАЛОКАТ 9 КИШИНИ ҚУРБОН ҚИЛДИ.

«Морнинг стар» газетасининг Оттавадан хабар беришича, шаҳарнинг жанубий ғарб томонидаги Херон йўлида қурилаётган кўприк қулаши натижасида қурувчи ишчилардан тўққиз киши ҳалок бўлиб, 62 киши шикастанлган.

Бир неча тонна оғирликдаги бетон мослама 40 фут (12,2 м) пастда ҳайқириб оқаётган Ридеу дарёсига қулаб, камида 70 ишчини сувга улоқтирган.

Социалистик Руминияда кўпгина гидро ва иссиқлик электростанциялари барпо этилмоқда. Шунингдек мавжуд электростанциялар ҳам анча кенгайтирилиб, модернизация қилинади.

Суратда: Муреш-Венгер Автоном областидаги Финтинел шаҳарчасидаги «Стяуа Рошие» ТЭЦи.

Аджерпресс — ТАСС фотоси.

ТУРИСТЛАР ҲИНДИСТОНГА БОРМОҚДАЛАР

Ҳиндистон халқларининг хилма-хил урф-одатлари, тарих ва архитектура обидаларининг кўплиги, ўзига хос табиатининг нафосати кўпдан буён чет эллик туристларни жалб қилиб келган. Бироқ, чинакам туризм ёки аниқроқ қилиб айтганда, пухта ташкил қилинган туризм бу ерда бундан фақат саккиз-ўн йил илгари ривожлана бошлади.

Ҳозирги пайтда йигирмадан зиёд халқаро авиакомпаниялар ва ўнлаб кемалар дунёнинг турли томонларидан туристларни Ҳиндистонга олиб келади. Саёҳатчиларнинг кўпчилиги киш ойларининг илиқ кунларида, саратон жазирамаси тушгунча саёҳат қилишни афзал кўрадилар. Лекин, Ҳиндистон ва унинг иқлими ҳақида тўла тасаввурга эга бўлиш учун ҳарорат сояда 45 даражани ташкил қиладиган жазирама ёз кунларида саёҳатга чиқадиганлар ҳам бор.

1965 йилда Ҳиндистонда юз эллик мингдан зиёд чет эллик саёҳатчилар бўлишди.

Социалистик мамлакатлардан Ҳиндистонга саёҳатга келаётган туристлар оқими йилдан йилга кўпаймоқда. Ўтган йили уларнинг сони 14 минг кишидан ошиб кетди.

Ҳиндистон ҳукумати туризмни чет эл валютасини олишнинг муҳим манбаъларидан бири деб ҳисоблайди. Шунинг учун ҳам Америкадан келган туристларнинг долларларига ҳинд рупиясини алмаштириб бераётган АҚШ элчихонаси ходимларининг ҳаракати бу ерда жиддий норозилик туғдирмоқда. Элчихона Ҳиндистонга америкача иқтисодий «ёрдам» тарикасида бериладиган озиқ-овқат махсулотларининг пулини ҳам американликлар шу йўл билан ўзлаштирмоқда.

Ҳиндистонда туризмни ривожлантиришга тўсиқ бўлиб турган сабаблардан бири бу ерда чет элдан келганлар учун меҳмонхоналарнинг етишмаслигидир. Бу муаммони ҳал қилиш учун ҳукумат яқин вақтлар ичида тўрт халқаро аэропорт — Бомбей, Калькутта, Мадорас ва Деҳли аэропортларида арзон отеллар қуришни мўлжалламоқда. Туризм департаменти эса Гоа, Керал, Мадорас ва Орис денгиз қирғоқларида барча замонавий қулайликларга эга бўлган пляжлар барпо этади. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши туризмдан тушадиган даромадни йилига 220-250 миллиондан бир миллиард долларга ошириш имкониятини беради.

Валентин ОСИПОВ,
ТАСС мухбири.
Деҳли.

Сизга қандай хизмат кўрсатишмоқда

ТЕЛЕФОН ИЗЛАБ...

Ёмғир шу қадар савалаб ёғмоқдаки, тарновлардан тушаётган сув гўё челакдан қуяётгандек. Шу куни оиламиз аъзоларидан бири қаттиқ бетоб бўлиб қолди. «Тез ёрдам»ни чақириш зарур эди. Мен телефон излаб кетдим. Ён қўшнимизнинг телефони бор эди. Чиқсам бахтга қарши у ҳам бузилган экан. Мен бу ердан чиқиб кўчамиздаги 21-болалар боғчасига кирдим.

— Кечирасиз, телефонингиздан тез ёрдамни чақириб олсам, жуда зарур эди, — деб илтимос қилдим. Аммо у ерда ҳам телефон йўқлигини айтишди. Нима қилиш керак, беморнинг аҳволи оғирлашмоқда. Шу пайт мен янги қурилган 65-мактабни эсладим, зора шу ерда бўлса, деган умид билан у ерга кирдим. Шундай катта типовой бинога эга бўлган мактабда ҳам телефон йўқ экан.

— Сизга нима керак, синглим, — деб сўради бир киши.

— Телефон, тез ёрдамни, — дейишим биланоқ:

— Эй, синглим биз ҳам эрталабдан бери телефон ахтарамиз. Бу ерда йўқ экан, — дейишди. Фиғоним ошиб 2-троллейбуснинг Себзор остановкасидаги аптекага йўл олдим. Бу ерда ҳам йўқ. Эшикдан тушишим билан кўчадаги кабинасиз очиқ турган телефонга кўзим тушди. Энди трубкани олган эдим бир киши менга:

— Қизим бу автомат ишламайди, овора бўлманг, — деди. Ҳақиқатан ҳам бузиқ экан. Энди қаерга бориш керак? Орадан бир соат ўтгандан кейингина мен остановкадан бироз ичкаридаги ҳаммомдан телефон топдим.

Наҳотки, Октябрь районидаги аҳолиси зич бўлган битта боғча, мактабга эга бўлган Колхоз кўчасида бирорта автомат-телефон точкаси бўлмаса.

З. ОРИФЖОНОВА.

УСТАЛАР

Ўртоқ Михаил Юнаев бошлиқ бўлган ямоқчилар ишидан ҳамма хурсанд. Бригаданинг ажойиб усталари аҳолига яхши хизмат кўрсатиш мақсадида тинмай меҳнат қилмоқдалар.

Айниқса байрам олди кунларида уларнинг қўли-қўлига тегмаяпти. Вировнинг туфлиси ремонт талаб бўлса, иккинчи бир кишининг этиги қайта тиклашга муҳтож бўлиб қолган.

Ана шу долзарб кунларда кишиларни хурсанд қилиб эскисини янгилаб бериш пойафзал тузатиш ва ремонт қилувчилар зиммасидаги шарафли бурчдир. Буни яхши тушунган «5-декабрь» номидаги Тошкент пойафзал фабрикасига қарашли 26-ямоқчилик устахонаси ишчилари байрам олди вахтасида туриб ишлаётирлар.

— Бригадамиз усталари, — дейди суҳбатда М. Юнаев, — ўтган ойда пландаги 1450 сўм ўрнига 1590 сўм пул топшириб планни ортиғи билан адо этди. Мана октябрь планини эса 20 октябрда бажардик. Ҳозир планга қўшимча равишда ишлаётирмиз.

Бригаданинг илғор усталаридан И. Р. Сионов, Н. И. Люшубаев ўртоқлар Куйбишев районидаги кўпгина меҳнаткашлар ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Комсомолнинг 40 йиллиги кўчасидаги 39-а уйда яшовчи И. Рябов, 25-уйда яшовчи Л. Н. Буркавникова, Високовольтная кўча 31-уйда яшовчи Н. А. Маркова, Куйбишев район харбий комиссариати ходими Г. Петрина ва шунга ўхшаш ўнлаб меҳнаткашлар усталардан миннатдор эканликларини изҳор қилганлар.

О. ҚАМБАРОВ.

Революция скверидаги «Снежок» кафеси оқшомлари жуда серфайз бўлади. М. НУРИТДИНОВ фотоси.

ҲОДИСА

БАЛЛИ, ЙИГИТЧА

ЯХШИ ФАЗИЛАТ

545-троллейбус машинаси хизмат муддати тугагач хайдовчи Илҳом бугун ҳам одатдагидек билет қолдиқларини кассадан олаётганда йўлдиқ тагида ётган қора сумкага кўзи тушди. Эхтиёткорлик билан очди. Очишга очди-ю, ҳайрон бўлди. Сумка ичидан Надя Бисерова номига ёзилган ҳужжат, Новосибирскка олинган иккита билет, йирик пуллар чиқди...

Нишонов бешинчи маршрут оралиғидаги йўловчиларга ўзининг хушмуомалалиги билан ёқиб қолган. Унинг троллейбуси манзилга йўловчиларни беозор етказади. Ишга эндигина 26 га кирди. Ёш бўлишига қарамай, машинани мариясиз бошқаради. Ҳалол ишлайди. Бу ҳужжатларни кўргач ўйланиб қолди. Дарҳол Тошкент темир йўл станциясига борди.

У ҳужжатларни станция йўл ишлари бўйича милиция бошлиғига топширди. Бошлиқ Илҳомга чин қалбдан ташаккур билдирди.

— Балли, ҳалол йигит экансиз!

Орадан икки кун ўтди. Трамвай - троллейбус бошқармаси номига Тошкент станцияси милиция коллективидан хат келди. Хатда сумка ўз эгасига топширилганлиги, троллейбус ҳайдовчи Илҳом Нишоновнинг ҳалоллигидан сумка эгаси миннатдор бўлганлиги ёзилган эди. Троллейбус бошқармаси Илҳом Нишоновга пул мукофоти ва раҳматнома эълон қилди.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

МАРДЛИККА — БЕШ БАҲО

«Социалистическая Якутия» газетаси Ёқутистон АССР Олий Совети Президиуминing республикада истиқомат қилувчи етти кишини «Сувга чўкаётган кишини қутқазгани учун» медали билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини эълон қилди. Биринчи қарашда бу одатдаги ишга ўхшайди. Аммо газетада жуда ажойиб воқеа батафсил ҳикоя қилиб берилган: мукофотланганлардан уч киши — Еремей ва Николай Васильевлар билан Николай Хайданов ҳали ёш болалар. Чичимах қишлоғи мактабининг ўқувчилари. Улар ўз ҳаётларини хавф остида қолдириб катта кишини қутқазишди.

Бу воқеа баҳорда содир бўлди Маҳаллий колхоз аъзоси Павловнинг қайиғи тўнтарилиб кетди. У музлаган сувга тушиб кетди. Кийим-кечаклари ивиб сув остига чўка бошлади. Унинг тараша бўлиб қолган бармоқлари остидаги муз уқаланиб, оғирлигини кўтараолмай ёрила бошлади. У одам бир соатча яқин совуқ сувда ҳаракат қилиб соҳилдаги муз парчасини ушлаб олишга уринарди. Аммо унинг ҳаракатлари фойда бермади, чўка бошлади.

Энг каттаси саккизинчи синфни тамомлаган, энг кенжаси бешинчи синфга кўчган уч бола кичкирикни эшитиб кўл ёнига келишди. Улар иккиланиб турмай ўзларини муз устига отишди. Муз устида эмаклаб (бўлмаса муз уларнинг оғирлигини кўтараолмай ёрилиб кетиши мумкин эди) улар чўкаётган кишининг ёнига етиб боришди. Жафокаш халокат ёқасида турган эди. У одамни сувдан қутқариб, йўловчи машинани тўхтатишди. У машина билан шифохонага юборишди.

Бу ҳолат йигитчалардан мардлик ва жасорат имтиҳонини олди. Улар имтиҳонни бешга топширишди.

Борис ВОЛОДИН,

(АПН).

АРОҚДАН БОШЛАНИБ...

Якшанба куни Энгельс кўчаси ҳар қачонгидек серқатнов бўлди. У ёндан бу ёнга елиб югураётган машиналар ғизиллаб ўтиб турар эди. Шу пайт Энгельс кўчасидан Юнусобод томонга «ЗИЛ-130» автомобили ўқдек елиб кела бошлади. Одамлар машина орқасидан 95-74-ТНВ ёзувини аранг кўриб қолдилар. Шофёр Анвар Исматович Ражабов машинани бошқарар экан на йўлдаги белгиларга, на олдиндаги машиналарга эътибор бермас эди. Бундан ярим соат муқаддам ичилган ароқнинг кучи ўзини кўрсатаётган эди.

«Победа» паркига яқинлашганда 02-73-ТНВ машинаси бурилаётган эди. Бу 3-автокомбинатга қарашли «ГАЗ-52» автомобилни Анвар Ражабов пайқамади. У машинанинг йўлини тўсиб ўтиб кетмоқчи бўлди. Лекин бу сафар ароқ безори шофёрни алдади. Катта машина тезлик билан олдидаги машинани уриб, анча нариёққа силжитиб юборди. «ГАЗ-52» автомашинасини бутунлай пачоқлаб ташлади. Ражабовнинг ўз машинаси ҳам қаттиқ шикастланди. Маълум бўлишича, бу безори шофёр 6-механизация бошқармасида ишлар экан.

Яхшиямки бу бахтсиз ҳодисадан, гарчи шикастланган бўлсада, ҳар иккала шофёр тирик қолди. Сал бўлмаса ароқ икки кишини ҳаётидан маҳрум этарди.

Безори, ароқхўр шофёр Анвар Ражабов ўз қилмишига яраша жазоланади. У келтирган зарар ундириб олинади.

Ҳ. ҲАКИМОВ.

Фридрих Карл Кауль
ЭЙХМАН ИШИ

Агар у худди мана шу ерга келганда «рўй-рост» ҳикоя қилишга киришганида эди, кўп нарсаларни айтиб берган бўларди. Лекин у воқеани қисқагина ҳикоя қилиб қўяқолди. Баъзи бир майда тафсилотларга кўчса, Эйхман дарҳол ўзининг ҳақиқатпарварлиги ҳақида гапира бошлайди. Бир вақтлар «нотўғри» иш қилганлигини ва кейинчалик бундан керакли хулосалар чиқариб олганлигини қайта-қайта таъкидлайди. Эйхман Венада яҳудийларни эмиграция қилишни тезлаштириш тўғрисида доктор Левенгерц буйруқ берганлигини айтар экан, ҳикояси бирдан бошқа томонга бурилиб кетади.

«Шу ўринда умр бўйи ёдимдан чиқмайдиган бир воқеа тўғрисида тўхталиб ўтишга тўғри келади. Доктор Левенгерц ёлғон гап айтаётганини билиб қолдим-у, бирдан қизишиб кетиб, (бундай ҳол менда камдан-кам бўлади) уни тарсакилаб юбордим. Йўқ, мен уни қаттиқ урганим йўқ... Менинг қўлим унчалик қаттиқ эмас. Шунга қарамай, кейинчалик жуда афсусланиб юрдим. Орадан анча вақт ўтиб, оберштурмбанфюрер бўлганимдан кейин ўз офицерларим олдида ўшанда бекорга қизишиб кетганимни айтиб, доктор Левенгерцдан кечирим сўрадим».

Бундай тентакларча гапларни айтишдан мақсад аниқ эди. Эйхман бировни тарсакилаб юборгани учун афсусланиб юрганлигини айтиш билан ўзининг ҳақиқатпарвар эканлигини, самимий одам эканлигини исботлашга уринарди. Доктор Левенгерцни бир марта тарсакилагани учун ўзини шу қадар айбдор ҳисоблаб юрган одамнинг кўплаб яҳудийларни қириб юборишда ҳеч қачон иштирок этмаганлигига ишонмай бўлармиди!

Ҳа, бу содда, самимий интеллигентнинг гаплари эди. Унинг «эмиграция маркази»да ишловчи савдо маслаҳатчиси Шторфер тақдири ҳақидаги ҳикояси ҳам мана шу мақсадга хизмат қилади. Эйхманнинг айтишича, у «мана шу штофер учун» бир марта Аушвицга ҳам борган. Эйхман терговчининг бу ҳақдаги саволига шундай изоҳ беради:

«...бир куни қарасам, Берлинга Гёсс (Аушвиц коменданти)дан телеграмма келибди. У Шторфер мен билан гаплашмоқчи эканлигини маълум қилибди. Шунда мен ўзимга ўзим: Шторфер яхши одам эди, иккаламиз ҳам ўз вазифамизни сидқидилдан бажариб келардик, дедим. Аушвицда нималар бўлаётганини бир кўриб келгим келди. Йўлда Ебнер (Вена гестапосининг бошлиғи)ни учратиб қолдим. У менга айтган гапларини ғира-шира эслайман. Ҳар ҳолда у Шторфернинг қочиб кетмоқчи бўлганлигини айтган эди. Уни тутиб олиб, рехсфюрернинг буйруғи билан концлагерга қамаб қўйишибди. Бундай лагерга тушган одам тириклайин қайтиб чиқмайди. Энди ҳеч нима қилиб бўлмас эди. У ҳам қайтиб чиқолмади. Мен Аушвицга бориб Шторферни излаб топдим. «Шторфер шу ердами?» — деб сўраган эдим, «ҳа, уни ишчилар блокига қўшиб қўйдик» деб жавоб беришди. Кейин уни чақириб келишди. Бу одатдаги — одамий бир учрашув эди. Ғам-ташвиш Шторферни адою-тамом қилибди. «Хўш, дўстим Шторфер, бу қандоқ бахтсизлик бўлди?» деб сўрадим. Кейин унга чиндан ҳам ёрдам беролмаслигимни, бу ердан олиб чиқиб кетолмаслигимни айтдим. Шторфер мендан илтимос қилди, у ўзини кундалик ишлардан озод қилишларини хоҳлар экан. Мен Гёссга шундай дедим: «Шторфер ишламаслиги керак...» Гёсс эса «бу ерда ҳамма ишлаши керак» деб жавоб берди. Мен унга Шторферни лагернинг шағал йўлкаларини супирадиган вазифага ўтказиб қўймоқчи эканлигимни айтдим. Бу иш қийин эмас эди, йўлка четидаги скамейкаларда ўтириб дам олиш мумкин эди. Шторфердан, бу иш сизга ёқадими, деб сўраганимда, у суюниб кетди. Бизлар бирбиримизнинг қўлимизни қисишдик. Унинг қўлига супурги тутқазишди, кейин Шторфер скамейкага ўтириб, дам ола бошлади. Бу нарса менга катта қувонч бағишлади. Шторфер яҳудийлар масаласида ҳеч қачон хоинлик қилмаган киши... Кунларнинг бирида тағин бир марта Венгрияга келганимда, Шторферни отиб ташлашганини эшитдим».

Бошқа илож қолмаганидан кейин Эйхман айбини соқит қилиш учун мана шундай бўлар-бўлмас баҳоналарни топишга уринарди. Эйхман антисемистмиди? Асло!

(ДАВОМИ. Боши газетанинг 8—25 октябрь сонларида).

ҲОДИСА

КАТТА ВОҚЕАЛАР ОЛДИНДАН МАЪЛУМ БЎЛАДИ

Исроил ҳукумати Аргентина билан «яширин жанг» олиб борганидан кейин Эйхман устидан суд бошлашда ҳеч нимадан тап тортмай қўйди. Ғарбий Германияда Эйхман Германия (Ғарбий Германия)* судига топширилиши керак, деган овозалар тарқалди-ю, аммо кўп ўтмай тинчиб қолишди. Бонндан, ҳозирча жим туринглар, деган топшириқ берилди. Негаки Бонннинг эътиборли доиралари Эйхманнинг қўлга тушиб қолганлиги, «дафъатан Исроилдан келаётган хабарлар»га («Дейче Цейтунг унд Вирдшафтсцейтунг» газетаси, Кёлн шаҳри) қандай позицияда туриб қарашни ўзлари ҳам қатъий равишда аниқлаб олмаган эдилар.

Германия Демократик Республикаси Эйхманнинг қўлга тушгани маълум бўлган куниёқ нацист жиноятчиларнинг бу типик вакилини Исроил ҳукуматининг ўзи суд қилиш ҳуқуқига эга эканлигини маълум қилди. Шунингдек, Иерусалим округ судининг бўлажак процесси миллатчиликка қарши жаҳон жамоатчилиги курашини кучайтирувчи восита сифатида табрикланди. ГДР яна шуни очиқ-ойдин маълум қилдики, Исроилда Эйхман устидан суд бошланар экан, немис империализмининг инсониятга қарши қилган барча жиноятларини фош қилиб ташлаш — ушбу суднинг бурчидир. Бу ўринда, мазкур жиноятларни қилишда иштирок этган, аммо «сувдан қуруқ чиқиб», яна Ғарбий Германияда тўдалана бошлаган кучларни ҳам фош этиш керак.

Эйхман «қатъий қарори»нинг қурбони бўлган кишиларнинг ГДРда яшовчи яқин қариндошлари — яҳудий гражданлари Исроил судида ёрдамчи даъвогар сифатида қатнашиш, муҳокама қилинаётган воқеалар ҳақидаги ҳақиқатни аниқлашда актив иштирок этиш истагини билдирдилар.

Исроилда ўтказиладиган суд англо-саксон судининг айни нусхаси бўлиб, расмий давлат суди муҳокамасида ёрдамчи даъвогарлар иштирок этиши мумкин эди. Шунинг учун ҳам адвокат профессор доктор Кауль ГДРда яшовчи яҳудий гражданлар топшириғига биноан Исроил юстиция министри Пинхас Розенга хат юборди. Бу мактубда у «Эйхманнинг бевосита иштироки билан кўплаб қириб юборилган кишиларнинг яқин қариндошлари — ГДР яҳудий гражданлари Эйхманга қарши суд процессида ёрдамчи даъвогар сифатида қатнашмоқчи эканликлари»ни айтди ва уларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш ҳақида топшириқ берди. Профессор доктор Кауль даъвогарликка ўтиш масаласида яҳудийлар билан юзма-юз суҳбатлашиш учун имконият яратиб беришни илтимос қилди.

Ғарбий Германия матбуоти Эйхманнинг қўлга тушганлиги ҳақида хабар маълум бўлганидан кейин, орадан бир неча ҳафта ўтгач, 1960 йил июль ойининг бошларидаёқ «Оберштурмбанфюрер Эйхманнинг қариндошлари уни ҳимоя қилиш вазифасини кёльнлик адвокат доктор Роберт Серватиусга топширишгани»ни маълум қилган эди.

Адвокат Серватиус бунга сабаб бўлган нарса ўзининг «материалист» бўлганлиги эканлигини тушунтирди.

*) Автор изоҳи.

(Давоми бор).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

26 ОКТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 — Дўстлар эстрадаси, 18.30 — Ўзбекистон халқ ҳофизи О. Имомхўжаев куйлайди, 19.20 — Қозоқ куйлари, 20.00 — Концерт, 20.45 — «Байрам олди вахтасида» (репортаж), 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 22.00 — Коммунистик ахлоқ ва тарбия, 22.15 — Концерт (пахта теримида қатнашаётган шаҳарликлар учун), 22.40 — Поэзия кечаси, 23.20 — «Кечалар юлдуз санаб» (адабий-музикали композиция).

Теле-видение

26 ОКТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Юлдузча** тележурнали, 19.00 — **Қорақалпоғистон далаларида**, 19.20 — **Концерт** (халқ ҳофизлари).

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Пилипко** (болалар учун), 17.25 — Г. А. Мушель. **Виолончель ва фортепьяно учун соната**, 18.00 — **Ажойиботлар оламида 20 минут** (илмий-оммабоп фильм), 18.20 — **Рембранд** (телеспектакль), 20.10 — **Тошкент янгиликлари.**

Ўзбек тилида: 20.20 — **Моҳир қўллар** (мактаб ўқувчилари учун), 20.50 — **Рассом билан бўлган воқеа** (кинофильм), 21.10 — **«Ёшлик» студияси кўрсатади**, 21.30 — **Киевлик қиз** (бадиий фильмнинг 1-серияси).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 26/X да **Боғчасарой фонтани**, 27/X да **Борис Годунов.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/X да **Қотил**, 27/X да **Ой тутилган тунда.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/X да **Ёшликда берган кўнгил.**

Кино театрларда

26 ОКТЯБРДА

Уруш ва тинчлик — САНЪАТ САРОЙИ (2 қисмдан иборат 1-серия, кеч соат 6-15 ва 9-15 минутда).

26 Боку комиссари — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», «ВОСТОК», НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА» (1-залда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Леди Гамильтон — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 9-45 минутда), «МОСКВА» (кеч соат 8 да).

Даштни забт этганлар — «МОСКВА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МИР» (кечқурун).

Поезддаги ҳодиса (кеч соат 6, 8 ва 9-35 минутда) — «ДРУЖБА».

Юк орқалаган саёҳатчи — СОБИР РАҲИМОВ номли (кечқурун).

«УЗВОДСТРОЙ-ИНДУСТРИЯ» ТРЕСТИГА

меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг бошлиғи, нормалаш инженери, инженерлар: гидротехниклар, механиклар, электриклар ва темир-бетон бўйича инженерлар.

экономистлар, бухгалтерлар, товаровед, русча старший машинистка

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар. Навоий кўчаси, 8-уй, 2-қават, 13-хона. Телефон 4-57-38.

1967 йил январь ойидан «ОГОНЁК» ЖУРНАЛИ ТИПИДА

ойлик ижтимоий-сиёсий, адабий-бадиий, безакли

„ГУЛИСТОН“

ЖУРНАЛИ

ўзбек тилида

ЧИҚА БОШЛАЙДИ

Обуна баҳоси: 1 йилга — 3 сўм 60 тийин, 6 ойга — 1 сўм 80 тийин, 3 ойга — 90 тийин.

Журналга обуна «Союзпечать» бўлимлари ва агентликларида, алоқа бўлимларида, шунингдек корхона ва ўқув юртларидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети Бирлашган нашриёти.

КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР ҲАМДА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўзбек тилида чиқадиган

„ТОШКЕНТ ОҚШОМИ“

ва рус тилида чиқадиган

„ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ“

НОМЛИ КЕЧКИ ГАЗЕТАЛАРГА ТУРЛИ ХИЛ

ЭЪЛОНЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Правда Востока кўчаси 26-уй. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бирлашган нашриёти. 3-қават 79-хона (якшанба кунларидан бошқа ҳар куни кундуз соат 2 дан 4 гача).

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»НИНГ ЧИЛОНЗОР РАЙОН ОРСИГА

сотувчилар, бухгалтерлар, экспедиторлар, экономист, кассирлар, буфетчилар, ошпазлар, идиш-товоқ ювувчи ва йиғиштирувчи аёллар, ошхона ишчилари, юкчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор кўчаси, 25-уй, 153-қурилиш тресги биносида, кадрлар бўлими (7, 9, 10, 11-троллейбус, 3, 14, 24, 27, 29, 54-автобус, 9, 11-трамвайнинг «153-қурилиш тресги» остановкаси).

«Союзтелефонстрой» трестининг ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

алоқа монтёрлари,: кабелчилар, спайкачилар, линиячилар.

секретарь - машинистка, расчёт ва материал бўлимларининг бухгалтерлари,

линия станциялари, автомат телефон станциялари учун

прораблар ва мастерлар, ер қазувчилар, юк автомашиналарига шофёрлар, машинистлар: автокранчилар, экскаваторчилар, гараж бошлиғи

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Энгельс кўчаси, 8-АТС ҳузурида (2-трамвай, 9-автобуснинг «Геологоразведка» остановкаси).

«ПРОМСВЯЗЬМОНТАЖ» ТОШКЕНТ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

слаботок қурилмаларини монтаж қилувчи ҳамма разрядли

разрядли монтёрлар.

бош бухгалтер, бош бухгалтер ўринбосари, материал бўлими бухгалтери, секретарь-машинистка, кассир

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Хуршид кўчаси, 145-уй, 10-касалхонанинг собиқ биносида (10-трамвай, 8, 10, 14-автобуснинг «Лабзак» остановкаси). Телефон 4-50-65.

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ва «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» газеталарига 1967 йил учун обуна давом этмоқда. «Союзпечать» конторалари ва алоқа бўлимларида бу газеталарга обуна чекланмаган миқдорда қабул қилинади.

Обуна баҳоси бир йилга 6 сўм.

ОБУНА БЎЛИШНИ УНУТМАДИНГИЗМИ?

ҲАР ТУҒРИДА

АВСТРАЛИЯДА ҚАЙ ВАҚТ?

Швейцариядаги фирмалардан бири янги соат тайёрлади. Бу соат фақат маҳаллий вақтнигина эмас, балки дунёдаги турли йирик шаҳарлар вақтини ҳам кўрсатади. Унда иккита циферблат бор. Биттаси худди одатдаги соатникига ўхшайди, иккинчиси эса қўзғалувчан. Унга шаҳарлар номи ёзилган. Масалан, Лондонда яшовчилар соат 14да Австралиядаги Сидней шаҳрига телефон қилмоқчи бўлдилар, дейлик. У ерда соат неча? Буни билиш учун соатдаги иккинчи циферблатни айлантириш ва «Лондон» ёзувини икки рақами қаршисига келтириш керак. Дарҳол Сиднейда вақт ярим кечалиги маълум бўлади.

ИШНИНГ КЎЗИНИ БИЛИБ

Ўғрилар флоренция метеорология институтидан қимматли асбобларни ўғирлаганлар. Эрталаб институт ходимлари ўғирланган асбоблар турган жойдан бир ёзув топдилар. Унда: «Сизнинг институтингиз билдираётган об-ҳаво маълумотлари узоқ вақтдан буён ҳақиқатга тўғри келмагани учун сизлар бу асбоблардан барибир фойдалана олмайсизлар, деган қарорга келдик ва шу сабабли уларни олиб кетдик...» деб ёзилган эди.

КЎЗЛАРИНГГА ИШОНМА

3.000 тонна юк кўтара оладиган «Перро» транспорт кемаси Коста-Рика республикасининг байроғи остида сузади. Кема капитани — норвегиялик, иккинчи офицери — испаниялик, радисти — италиялик, ошпази — хитой, бир қисм матрослар — грек, яна бир қисми — французлардир. Капитан булар билан гаплашмоқ учун махсус таржимонга эга. У... швейцариялиқдир.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Киров кўчаси, 22-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор 83-02-49 дан 83-02-58 гача. Қўшимча телефонлар: секретариат ва иллюстрация бўлими — 5-62; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари бўлими — 3-66; саноат, қурилиш ва шаҳар хўжалиги бўлими — 3-66; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 7-83; фан, олий ўқув юртлари ва мактаблар бўлими — 7-83; физкультура ва спорт бўлими — 3-79; Ахборот бўлими — 3-78; (шаҳар телефони 83-65-57); хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 3-79; эълонлар бўлими — 5-07 (шаҳар телефони — 638142).

26 ОКТЯБРЬ, 1966 ЙИЛ. Р. 08845 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Г. 27880.